Ն. 4771 — 1881 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 21 ՇԱՐԹԷՆՊԻՀ — 22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2 ՇԱՐԹԷՆՊԻՀ — Ն. 4771

ԳԻՆԸ ԼՐԱՑԱԿԱՆ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէհիա 10
Ամիսը այ՝ " 5
Իւչ " " 3

Թաշրալար իչին մէնիսիէ 10
Ամիսը այ՝ " 5
Հասարակ թուղթի պէտք այլա տիր։

ԻԼԱՆԼԱՐ

Իրիլինէ տէքա իչին սաքիրը 3 ղ.
Վեցինէ " " " 2 ղ.
Գլխունէ " " " 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ

Պանդուխտի Էջերեան

ՄԻԻՆԵՍՏԻ ԷՐՃԻԵՍՈՎ

Իլան սրբասքանա գանոլմասան իրանաք ու իսթարանը սաքիրը 5 ղ.
Մէքթուպլար Կ. Ց. Փանոսեան իսմինէ եազիլիր
Իսթանպոլտա, Գալաթասարա Բէնլիէնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

30 ՓԱՐԱ.

١٢٩٧ ԹԸՇՐԻՆԻ ԷՎՎԷԼ Ի ՀԱՅ — ١٢٩٨ ԶԻԼՀԻՃՃԷ Ի ՀԱՅ

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարլին, 31 հոկտ.

Մէհլիսի մէպուսան, Մ. ԿամպէՔԱՆ ինՔիսապլանը Քասարեգ իՔմիշ տիր։

Վիէննա, 31 հոկտ.

Իսթանբուլ Գրալ վէ Գրալիչասը հազարաՔը պու կիւն Վիէննատան հարեբէՔ ԻՔմիշլեր տիր։

Լոնտրա, 31 հոկտ.

Մորնինկ-Բոսթ զազէթասընին իՖատէսինէ կէօրէ, ԻնկիլԹէրրա հիւքիւմէԹի ՔարաՖընտան, Բարա նէզտինէ, մուվաֆֆաք բուլունմուշ մէհմուրու սրՖԹԸ իլէ Մ. ԱրնինկԸն նամընտա պիր զաՔ Թային օլունմուշ տուր։

Մէզքուր զազէԹանընն գափինէ, միւսմսիլէյին մէհմուրիէԹը մէզքուրէէ գաԹիէն Քայէնէ մասատսի, բարլամէնԹունու կէլէհէք իէԹիմանընտա Թէքրար օլունաճաք ըմրչ։

Պէրլին, 31 հոկտ.

Մէհլիսը ումումին ինՔիսապընտա նէՔայիսը զաԹէյի մալիմմ չունկարտը։

Գատիմ մուհաֆազաքար	42
ՍերպէսԹի Քարաֆկիրանը մուհաֆազաքար	25
Բուլղան Քարաֆտարը	48
ՄիլէՔ վէ հիւրրիէԹ կիւրուհի	32
ՀիւրրիէԹի միֆրիՔ (Ծայրայեղ) Քարաֆտարանը	24
Թերազգը Քարաֆտարանը	54
ՃիւմհուրիէԹը միւֆրիՔ Քարաֆտարանը	5
Լէհլի	15
Ազատ վէ Լիբէրալ	15
ԳիՔարաք	2
Գարարսըզլար	95
	—
Եէբիւն	377

Իկիրմի նէֆէր ազա տահա ԻՔԻԼԽապ պունանաճաք տուր։

(Լեհերէն հեռագրագրութիւն)

Տըպլին, 31 հոկտ.

Տըպլին եպիսկոպոսը Քարաֆընտան նէյր պունան պիր պէեանանամէ, հէմիէԹը դէրսինին պէեանանամսի Քազգին իլէ, պէտէլը իհարրն ատէմի իՔասը մատսի իՔԻրաքիւն ասարընտան առտ խրմէքտէ տիր։

Պէրլին, 31 հոկտ.

Վուգու պուրան ԻՆՔիսապաՔ, հիւքիւմէԹին իչինի ԹէՔհիլ իսէհէք տէրէհէտ տէքիլ տիր։

ԻՔԻրաքիւնէ վիրիլէն բէյլէր, մէհմուլին խաբիհինտէ տիր։

ՄԻԻԹԷՆԵՎԻՑԷ

Հարպիէ ՆէզարէԹի ճէլիլէսի ազլամընա, պու քէրրէ Թէմմուզ մասաքէրի շահանէէ տախի շէհրը մէզքուր մասաքընը իմասընա պէտ վէ միւպաշէրէԹ օլունմուշ տուր։

Թէհրան սէֆարէԹի սէնիէսի իքինճի քեսԹիպի Սարգիս էֆէնտի Պալեան, Իրան շահը հազրէԹլէրինին հուզուրունա գապալ օլունմուշ, վէ հազրընտա իլԻֆիֆԻԹ շահի զուհուրա կէլմիշտիր։

Պու հաֆԹա իչինտէ, Պահրը սէֆիտէն Տէրսաատէի լիմանընա օԹուզ սէքիզի Ինկիլիզ, վէ իւչիւ Ֆրանսըզ, վէ իւչիւ Նօրվէճ, վէ իքիշերի ԻԹալեա վէ Եունան օլարագ, ճէման գըրգ սէքիզ գըԹանուգուր վաբօր վարիտ օլմուշ, վէ պունլարատան օնու, շէհրիմիզէ չըգարըլմագ իւզրէ, էմԹաա եիւքլիւ պուլունմուշ տուր, վէ եիկիիրմի պէշի Հօճա պէյէ, վէ պէշի Նիքոլսէէֆէ, վէ տէօրտիւ Թայղանա, վէ իւչիւ Սինոպա կէօԹիւրմէք իւզրէ քէօմիւր եիւքլիւ տիր։

Սէլանիքտէն եազըլըգընա կէօրէ, հէր նէ գատար Կուսինելի Ալի բաշա իլէ, Արնավուտ ճէվիհէէթի ԻԹԹիհատիէսի բուէնասընտան պիր Թագըմը ալաղը ինգիլեատա վէ ԻԹատԹ իլլեմիշլէր իսէ տէ, Տէրվիշ բաշա հազրէԹլէրի ասասքիրի Թագիլ օլունմասերպ, մէմիլէքԹէրինէ տէքմէԹ բուխատԹ վերիլէն Թատրուլար եէրինէ պաշգալարը իգամէ օլունմադատա, վէ միւշարիլէյհ Տէրվիշ բաշա հալէտա Սէլանիկ վալիլիկինտէ պագի պուլունտուղու հալտէ, մէհմուրիէԹի ֆէվգէլատէսինէ-նինէհատէԹ վիրիմէքտէ պուլունմաշտուր։

Սէլանիք պիր գաչ հաֆԹատան պէրու մէրքէզ սէվգիսատԹը սաքէրիսէ օլուպ, պիր Թագըմ Թէսալիա վէ Արնավուտլուգատան կէլէնլէր վարօրատան չըգմադատա, վէ տիկէր Թորոֆտան օրտարա, վէ մէմալիքի Օսմանիսէնին տահա սասիր Թարաֆլարընտա կիտէնլեր վարօրլարա բարիպ օլմագտու իսէլէրատէ, պունլարըն նէրէլէրէ կիԹմիքլէրինի հոգգ վէ հազրգտԹը իլէ անլամադ միւշրիլ տիր։

ՏէգավէԹէ կէլինճէ, պու իշ իչին հէր նէ գատար գուվվէ-յի քիւլլիսէ Թայէին օլունմուշ իսէտէ, հէնուզ պիւպիւԹիւն մահվ վէ իսԹիսալ օլունմամըշ տուր։

Ավստրիա վէ Ֆրանսա պէյնինտէ մէրի իւլ իհրա օլան ԹիճարէԹ մուահէտէսինին նոյեմբերին սէքիզինճի կիւնիւ միւատէթի ինգիլա իսէճէկինտէն, պու իքի տէվլէԹ միւատէպԹը Թիւճճարիյէեի իտամէ իսէպիլմէք լազըմ տուր։

Պու պապատէ Ավստրիա վէ ՄաճարիսԹան ումուրը էճնէպիսէ նէզարէԹի, մուահէտէսինի մէզքիւրէնին իչ մահ Թէմսիսի միւատէթ իչին Ֆրանսա հիւքիւմէԹի իլէ միւզաքէրէէ. կիրիշմէք իւզրէ իճրաատը ԹէչէպպիւսատԹ իլլէմիշ տիր, Ավստրիա մէճլիսի մէպուսանը աչքըը աչքրնագ տէվլէԹի միւշարիլէյհանընը հէյէԹի մէպուսանընտան էն զիեատ մահզուրը միւատատէ օլմուշ օրան միլլէԹլէր իլէ միւսամի Թուխտունագ էսասը իւզէրինէ միւնազատ օրան ԹիճարէԹ մուահէտէսինին Թէճատիի հազգընտա միւսատէ Թալեպ իլլեյճէճէք տիր։

Մարսիլեա տաիրէէի պէէտիեէ միւատիրի, Ֆրանսա իմբէրատօրիչասը ասպգ էօժէնիեէ, իգամէԹկեատը իմբէրատօրի նամը իլէ Թանըլմըշ օլան միլքի, Մարսիլեա չէհրինէ խատէ ԻԹմէսի իչին լանճէլ մուհաքէմէ Մարսիլեա հուգուգ մահքէմէսինէ կէլմէսի հազգընտա պիր տավէԹնամէ կէօնտէրմիշ տիր։

Միւշարիլէյհա իչպու տավէԹէ իճապէԹ իլլեմէդ իսէ, շէհրի մէզքիւր, միլքի մէզքիւրու իւհտէյի խատարրուֆունա ալմադա մէզուն սաերլաճագ իմիշ։

ԲէչԹէտէն Վիէննա զազէԹալարընտան պիրինէ եազըլըգընա կէօրէ, ԻԹալիա գրալը ՀումպէրԹ, Ավստրիա բիւտէ ալայլարընտան պիրինին ֆախրի միւալայլըգընա Թայէին օլունանաճագ իմիշ։

Նաբալի գրալը սապգը իքինճի Ֆրանսա, բրիֆագԹընտա պիրտէրի գօնԹ Թիրանի պուլունտուղու հալտէ, շէհրի սապգըն եիւքսէլմէսի կիրմի իքինճի կիւնիւ Վիէննատա վարը օլմուշ, վէ իրԹէսի կիւնիւ Բարմա տուգտար ԲօպէրԹ իլէ պուլուշմուշ տուր։

Եիշման օղլու Թարաֆընտան, Պէյօղլու Բուսի ճէմիէԹի էտէպիեէսինէ էլլի լիրա կէօնտէրիլմիկի միւսիրլու Ֆրանսա խարիճիեէ նազարը Մ. ՊարԹէլիմի ՍէնԹ Իլլէր ճանիպինտէն տախի տասարը մԹագուսընտան պիրէր նիւսխէ կէօնտէրիլմիշ օլտուղու նէօլոգա զազէԹա. սընտան մուհարրէր տիր։

ՄադամԹը Արիյէտ պուլունմուշ պաղը զէվմԹը քիրամ Թարաֆընտան ԹէէսԹա օլունաճագ պանդանընն Թէչքիլի ԻԹԹիֆագընա Թայյէտտին բաշա հազրէԹլէրինին տախի տախիլ օլտուգլարը բազար իրԹէսի կիւնքի նիւսխէտէ եազըլմշ իտի իսէ տէ, միւշարիլէյհ հազրէԹլէրինին, ԻԹԹիֆագը մէզքիւրտէ տալա վէ գաԹան տախիլ պուլունմատագլարը, տուրէԹի մախսուսէտէ պէեան դրլընմշ տուր։

Ֆիլէմենկ տէվլէԹինին Վիէննա սէֆարէԹ պաշ քեսԹիպի, ՏէրիսատատէԹ կէլէրէք, միԹէվֆա Մ. ԻԹէրսամ եէրինէ պաշգա պիր սէֆիր Թայէին օլունճաեա գատար, մասլահաԹկիւզարըգ սրՖԹԸ իլէ սէֆարէէթի իտարէ իտէճէկինի, Լա Թիւրքի զազէԹատը պէեան խարեար։

Ավստրիա վէրիլ ահտը սրշիսիւգ Բօսոլֆ, չարգա օրան սէյեահաԹը հազգընտա, իքի հիլա օրտրագ պիր ռիսպէտ ԹէէլիՖ ԻԹմիշ, վէ պունլարատան պիրէր նիւսխէսինի սէյեահաԹը մէզքիւրէտ մահեԹինտէ պուլունան զէվմԹա կէօնտէրմիշ տիր։

Մէվլիվէխանէ գաբուսու ճիվարընտա սաքին, պիր խաԹունուն խանէսինէ կիճէլէ յին տուխուլ իլլէ, պաղը էշեատընը սրրգաԹ իտէն ատճէմ Ալի պին Թահիր իլէ ըէֆիգի Ազիզ, սապգդալը Թագըմընտան օլտուղու ճիհէԹտէն, տիւնքի կիւն մահքէմէյի ճէզաիեէտէ մուհաքէմէլէրինին իճրասը իլէ, իքիշէր սէնէ, վէ տիկէր ըէֆիգի չէրքէս ԻզզէԹին սապգդալը օլմաղլէ, ալԹը մահ հապսէրինի հիւքմ օլունմուշ տուր։

(Էնգարէ միհԹաճէյն գոմիսիոնուն ալիսինտէն)

Էնգարէ սանճաղընա Թարի օլան չէքիրկէտէն մահսուլաԹը խատարէ օղրատան էհտիյնին, Թոխումլուգ վէ եէմէքլիք իչին իհԹիեաճաԹը տահիհէլէրի իզէրինէ, Թատվիզան մըգտարը քեսԹի զախիրէ ԹէրԹիպ վէ ԻԹէվզիլ, վէ չէքիրկէ Թոխումունուն իԹլագը, վէ մէվատտը սաիրէյի մուկԹազիէնինին իճրասը զըմՖընտա, պա իրատէյի սէնիյէէ Թէչքիլ պույրուլան գոմիսիոնուն վէզայիֆինէ ալա ԹէչէպպիւսատԹընտան, վէ օրանքն չիմուի. քի հալինտէն մալիսմԹի ԻԹատը մինտարպ կէօրիւրիւշ տիր։

Պու սէնէ էնգարէ սանճաղընա միւսԹէվլի օլան չէքիրկէ, մահսուլաԹ վէ մեզլուսաԹէ իրատը խատարը իտիպ, զիրրաի (էհլի զըրատԹ)է հալիտէն խայլասընընն էլինատէ եէմէքլիքվէ Թոխումլուգ զախիրէլէրի գալմասընընը, վէ էվվէլքի գահրընն տախի էհտիլեէ տուչարը տէհշէԹ ԻԹմէսի խազէրինէ, պիր Թագըմը էլինատէն չիֆԹ վէ ԹիֆԹիք հայվանաԹընը չըգարըգ, մահայը միԹէճավիրեէնագլ ԻԹմէկէ գալդրշըգլարը խապէր ալընմասը իւզէրինէ, ալար մալինատէն իսԹէնիլէն զէխայիրին, սըրֆ միհԹաճէյնէ Թէվզիինէ միւսատատէյի Սէնիյէէ շտեան, վէ պունուն իչին ՏէրիսատատէԹտէ պիր գոմիսիոնուն Թէչքիլի տախի իրատէ վէ ֆէրման պույրուլմագլէ, գոմիսիոն ԹէչքիլԻԹԻԼ ԻԹմիշ իտի։

Օլ պապատէ Պապը Ալի վէ մալիեէ նէզարէԹի ճէլիլէսի պէյնինտէ ճէրլեատ խրիպ, գոմիսիոնա ԻԹատ պույրուլան մալխապերԹ էվրագը, պէր մուճիպի մէզունիեէԹ վիլայէԹի միշարիլէյհա իլէ, վիլայէԹը միԹէճավիրեէի սայիրէ, վէ ալար էմանէԹի պէհիեէսի իլէ մուխապէրէ օլունարագ, անլաշըլան ԻՀԹիսաճը տէրէճաՖանընա կէօրէ, վիլայէԹի ալարը իլէ. Գոնեա վէ Դամասգոնի վիլայէԹլէրի ալար մալինտէն լիզումի մըգտարը պիԹԹերԹիպ, տերունի վիլայէԹտէ պուլունան զէխայիրի ամիրեեէտէն ԹէվզիԹԹա պաշլանըլըգը կիպի, խարիճի վիլայէԹտէն կէլէճէքլէրին տախի նազլինէ միւպաշէրէԹ օլունմուշ տուր։

Պիրճիւմիէ Թէպտաալարը հազգընտա մէշմուշ օլան մէրհամէԹ վէ չէֆոգէԹի հազրէԹի Բատիշահինին չու տուրէԹլէրէ էնգարէ մուատաեէԹի հազգընտա պի տիրիգ վէ շտեան պույրուլտուղու խապերի, մահէլինէ ուլաշմասը, վէ չէքիրկէնին խատարընտան ասնրա եազմուլարը եազարագ, օԹլար պիԹիպ, եէնիտէն մըսրը վէ տորը Թոխումլարը զէրը ԻԹատիրիմէսի հասէպի իլէ, ո ԻՀԹիեաճաԹ տէրէճէսի էվվէլճէ իշիսիլտիկի վէ զօրգուլտուղու բատատէ դալմասերպ, խաֆֆէԹ պուլմուշ. վէ էհալի տէ տաղըմմագտան ֆէրաղէԹլէ, մուգատատէմա տաղըլանըլար տախի, տտէԹ պաշտատը, մահէլի իշարաԹընտան միւԹէֆատ օլմուշ տուր։

Աշար զէխայիրինտէն էհալինին ԻՀԹիեաճաԹընա քեսֆի, եանի Թախմինան ի՛չ եիւզպին լիրա գըյմէԹինտէ զախիրէնին միւհԹաճէյն էհալիեէ Թատվիզ տուրէԹի իլէ ԻԹատընա էրզան պույրուլան, իշպու միւատատէյի սէնիյէեի Թաճատրի, վէ Թէպտաեը բէրվէրիտէն մագտէտի տալ, պիշարէկէտան վէ զասֆաեը զիւրրանընէեմէքլիք վէ Թոխումլուգունուն ԻԹատը իլէ տաղըլմամալարը, վէ չիֆԹ վէ ԹիֆԹիք հայվանաԹընը էլտէն չըգարմամալարը իչին, Թէէմինի հալ վէ խԹիզպալէրի գազիեէսի օլարագ, պու տատ Թատվիզէն ԹէվզիվէԹագսիմ խալէճէք զէխայիրին, էլտէ Թոխումլուգ վէ եէմէքլիք զախիրէսի օլմասրգտան պաշգա, ԹէտարԹիք վէ իշԻԻրասընտա տախի իգԻԹատ վէ ԻԻԻպարը մալիսի պուլունմասատան սրրֆ միւհԹաճէյն վէ ֆուգարաեը զիւրրաէ հասը վէ Թախսիսի իլէ հասըլ օլաճաղընտան, վէ պիլաքս չարշըսան զախիրէ իշԻԻրասընա գատարէԹի օլան էմնաֆ վէ էհտիյագը չիֆԹիլիքեաԹէ, վէ էրզագը ԻՀԹիքեարէ պու ԹէրԹիպատէն զախիրէ գաբարըլաճագ, վէ սուրէԹ վէզիրէ սայիր ճիհէԹլէ սուլ խաԹիմալ գարըշաճագ օլուր իսէ, մանԹիքա հասրլ օլարագ, ասրլ մի հԹաճ օլանլար մանհրատ գազաճաղընտան պաշգա, իլէրուտէ զիրրասը տուչար քէմալը զարուրէԹ վէ բէրուչանի օլաճագընտան, պուրալարը նազարը տիգ գաԹէ ալընարագ, ԹէվզիԹԹա պիր կէօնտ սուլ խաԹիմալԹ գարըշմասը հագգընտա իճապ իտէնլէրէ վէսատեաեը լազըմէ իսալ օլունատուղու կիպի, պու ճիւմլէնին սուրէԹի հիւանիւ ճէրէեանը վէ էմրը ԹէՖԹիշի, էնկարէ սանճաղը գազա վէ նահիեէլէրինի տալաշմա մէվզուՖ օլուպ, վիլիի վիլայէԹ տէվլէԹլու բաշա հազրէԹլէրի իսէ վիճուտճա պիրագ բահաթը օլուգլարընա, վէ վիրիլէն զախիրէսէն իգԻԹիզասը գատար թօխաս սէրբասիրիմէսինէ, վէ չէքիրկէ թօխումունու չիմուիտէն թօբլատեագ իԻԻագ իսիզմեգ լսէ, սէնէեի սԻԻեէ իչին լսեբգը իլէ մահսուլ ալընամամագ թասլի օլատուգ-իչին, ԻԻԻԻԻ պագը ԹէէմԻն մնագսետի իլէ պուրարարընա, վէ վէսայիիի նագլիեէնին իսԻԻհսալ վէ իսԻԻիգմալ, վէ եօլարընն շիմալիք մինքին մերԻԻէպ թամիրինէ ԻՀԹիմամ տախի էլզէմ կէօրիւնարիկինէ պինատէն, էնկարէտէ բէտիֆ ֆէրիգի սատատէթու Հասան Բիւշրի բաշա հազրէԹլէրի, պու իչչէր իչին վալիի միշարիլէյհ հազրէԹլէրինէ մուավէնէԹտէ պույրուլմագ, վէ պուրատան վէրիլէն էվամիրին սուրէԹի ճէրէեանընը ԹասԻԻԻ ԻԻԻԹԻԻԻչտ ԻԻԻԹատագ հազգայիզը տհվալտէն գոմիսիոնու տախի տայիմա խապերատ իլլեմէք իւզրէ, պա իրատէյի Սէնիյէ մէմուրը մոխասա Թայէին պույրուլմուշ, վէ միշարիլէյհին վէզայիֆինի շամիլ օլարագ, գոմիսիոնատան եամբլմասը ճիւմլէյի իրատատը սէնիյէտէն օլան ԹանլիմաԹ տախի Թանզիմ գէլընմշ տուր։

Հէր նէ գատար իշպու էլԹաֆը ճէլիլէեի ճէնապը բատիշահի իւզէրինէ, օրալարճա շիմանիլիք ԻՀԹիեաճ Թէխաֆֆիւֆ ԻԹմիշ իսէ տէ, Թատվիզէն վէրիլէճէք զախիրէ, մուԹլագա միւհԹաճէյնի գիւրրայէ միւնհասը օլաճաղը ճիհէԹլէ, երպապը իգԻԹատ վէ էսհապը չիֆԹիլիքեաԹ, քէնտի եէմէքլիք վէ Թոխումլուգլարընը, վէ էքմէքճիլէր տէ ֆուրունլար իչին լիզումի օլան զէխայիրի չարշըսան սահԹն ալմագա մէճպուր օլաճագլարընտան, վէ ԻՀԹիեաճաԹը ումումիեէյի ասրլ տէֆուԹէսիլ իտէճէք չէյ, միւճարը սերպէսԹ զէխայիր ճէյլի իսէ ֆիրուխԹ օլատուգ իչին, մահէլի հիւքիւմէԹլէրի իլէ պէէտիեէլէրի Թարաֆընտան պու պապտէ պիր կէօնտ ԹատատիպաԹ իֆԹ օլունմամասը հազգընտա, ԹալիմաԹը մէզքիւրէեէ պիր պէնտի մախսուս տախի տերճ վէ իլավէ գըրընմշ օլատուգնան, միւճարը մէրգումէ ԻԻԻԹէտիքլէրի մէզտար զախիրէեի սերպէսԹ օլարագ, սէվգվէ իսալ իլէ, օրանքն տէֆի ԻՀԹիեաճաքնա ինալ Թարաֆընտան տախի իպարագը խրամէԹ, վէ շուսրատատ քէնտիլէրի իչին տախի սուրէԹի մէշրուեէտէ քէսալի միճարէԹատէն կէրի տուրմամալարը լիզումի իլան օլունուր։

ԻՊՐԱՄԻՅԵԼ
1881. Հոկտ. 21, չորեքշաբթի
Ն° 4771

ԱՎՍԹՐԻԱ—ԻԹԱԼԵԱ

Իթալեա տէվլէթինին թէչէքքիւլինէ սէպէպիեէթ վիրտիրէն շէյ տախի, Ավսթրիանըն նապէմէհալ հարէքէթի տիր, չիւնքի Բաբա քիւրսիի բուհանիսի, տայիմա Ավսթրիա տէվլէթինին հիւսնի ըիայէթի իլէ քէսպի թէրագդի իտիպ, պու սուրէթլէ Իթալեա գէթասը քեամիլէն բաբասլըգ ալէմինտէ գալմըշ, վէ բաբասլար հաքիմի քիւլ պուլունմուշ իտի, պիւյիւք Նաբուլէօն զէմանընտա օյունան մուհարէպաթտա, պու գէթա Ֆրանսաեէ քեամիլէն իղաֆէ օլուպ, Սիչիլեա-թէյն վէ Սարտէնեա գրալլարը իլէ Բարմա վէ Թոսգանա վէ սայիր տուդալըգլար մահվ օլուպ, Ֆրանսա, Ավսթրիաեը պու սուրէթլէ գուճագլամըշ իտի։

Ավսթրիանըն, Պոնաբարթտան սոնրա Իթալեա իւզէրինէ նուֆուզը մանէվիսի պագի օլուպ, հաթթա օրատաքի բրէնսիպէր վէ գրալլար, Ավսթրիա իլէ ադտը ըապզթաեը սըհրիեէթ իտիեօրլար իտի։

Իթալեալըլար, Ֆրանսանըն գուվվէթի իլէ, Բաբալըգ ալէյհինէ իպթիտաեը գէեամընտա, Ավսթրիալը իշի անլամըշ իսէ տէ, Ֆրանսա իլէ Ավսթրիա պէյնինտէ, պու մինասիպէթլէ պիր խունրիզ (գանլը) մուհարէպէ աչըլմըշ իտի, պու մուհարէպէտէն սոնրա Կարիպալտի թէօրէեիպ, Իթալեա իթթիհատընը վիճուտ կէթիրմէկէ չալըշըեօրտու քի, Ավսթրիանըն, պու գաղիեէ, քէսպի նուֆուզունա պիւսպիւթիւն խատիմ պուլունուեօր իտի, իշթէ պու իթթիհատ իլէ օնուն թէբմէսի օլարագ Վէնէտիք թալիպի, Ավսթրիաեէ իքի ազիմ մուհարէպէպէեի վէ զիեաի միւսթէզիմ օլմուշ տուր։

Ավսթրիանըն սուի թէտպիր վէ թասարրուֆունուն պիր նումունէեի պիատիլի, պու կիւն էվրօբատա տէօրթ տէվլէթի մուազզամ օլարադ, պիր չոգ հիքիմաթը թապիէ վար իքէն, պու կիւն պունլարըն եէտիեէ պալիզ օլմասը տըր, իշթէ տէվլէթի Այիեէ ալէյհինտէ պուլունաճաղըմ տէեէրէք Ռուսիաեը, վէ քէնտի զաֆէ տիւչար օլմասընտան Բրուսիաեը, վէ տիւշմէնլէրի վասթասը իլէ Իթալեաեը, պիւյիւք տէվլէթլէր սըրասընա սոգմաղա սէպէպիեէթ վիրմիշ տիր։

Իթալեա զաթէն տայիմի սուրէթլէ, Ավսթրիատան թէքմիլ իթթիհատը իշին պիր գաչ միլիոն տահա նուֆուս իսթէմէքլէ, տէվլէթէյն արասընտա հիւսնի մինասէպաթը մուվագգաթէ իհտասընա սահ օլանլարըն ֆիքրի տէեու պագարըզ, զիրա պէյնէլ տէվլէթէյն տայիմա մուամէլէեի թէֆֆերիւտիեէ օլտուղու կէօրիւլիւեօր։

Էկէր պու կիւն Իթալեա ֆուրսաթը պուլսա, Ավսթրիա եէտինտէն պագի գալմըշ օլան Իթալեա գէթասընա այիտ մէմալիքի տախի ալը։

Իթալեանըն Շարդ իլէ մինասէպաթը սիեասիեէսի, Ավսթրիատան տահա սաֆիեանէ տիր, պու սէպէպտէն Ավսթրիա իլէ Իթալեանըն, Շարդ հագգընտա պիր իթթիֆագ օլուր տա, պէյնէրինտէ հիւսնիւ միւէյիֆէ հասըլ օլուր տէեու, պաղլարըն զանն վէ գէեասընա բէք տէ էմնիեէթ օլունամազ, չիւնքի, Իթալեա Ավսթրիանըն թէյէվվիւնիւ մէսլէքի սիեասիեէսինի պիլէրէք, հէր նէ գատար զահիր հալտէ պիր կէօնա տիւշմէնլիք սուրէթի կէօսթէրմէյիպ, տայիմա միլայիմէթ իւզրէ տավրանըեօր իսէ տէ, պաթընէն իշ պունուն ա.քսիսի տիր, հաթթա Արնավուտլար իլէ, շարդ Արնավուտ տաղըլարընա Իթալեանալարըն մայիլ վէ միւթէվէճճիւհ կէօրիւնմէսի տախի, Ավսթրիա նոգթաեը նազարընտան օլտուղու միւշահէտէ օլունուեօր, չիւնքի Իթալեա տայիմա հիսսէ ալմաղա ալըշմըշ օլտուղունտան, Ավսթրիանըն տախի Շարգա տօղրու մէյլինտէն օնա միւմանաաթ իտէր կիպի կէօրիւնէրէք, պիր հիսսէ ալմաղա միւթէշէպպիւս օլաճաղը նիսեան օլունմամալը տըր։

Ավսթրիանըն թապը հազիմանէսի, վէ տահա աչըգճասը խըլգաթը ադիրանէսի, պիր կիւն տախի Իթալեաեէ ալտանմըշ օլտուղունու կէօսթէրմէսի միւհթէմէլ տիր, զիրա Ավսթրիա, էկէրչի Իթալեա իլէ խոշ կէչինմէզ իսէ, Իթալեա քէնտիսի իչին չըգար եօլ պուլապիլիր, մանիմ տիր քի, Իթալեանըն, կէրէք տէվլէթի Այիեէ վէ կէրէք Ռուսիա իլէ միւթթէֆիգ օլմագ կիպի գավի պիւրհանլարը էլինտէ տիր, պու սէպէպտէն Ավսթրիա իչին Իթալեա պիր միւհլիք խասթալըգ օլապիլիր։

Իթալեա շիմտիլիք քէնտի թէվիհտի (պիրլիք) իչին չալըշմագտա օլտուղունտան, Ավսթրիա, հանկը տէվլէթ ալէյհինէ կիտէճէք օլսա, Իթալեաեէ քէնտի էճզասընտան օլան Իթալեանլարը վիրմէյինճէ բահաթ իսթէմէեէճէք տիր, զիրա Ավսթրիա, Ռուսիա իլէ միւթթէհիտ օլարագ, վէ եա Ռուսիա ալէյհինտէ օլարագ, Շարգա տօղրու կիթմիշ օլսա, Իթալեա, եօլունա թիքէնկէր վաղինէ միւգթէտիր տիր, չիւնքի, Մաճարլարը, Սըրպլարը, Ցալմաչլարը, քէնտի էմրի թահթընտա.քի Իթալեանլարը, Արնավուտլարը, Ավսթրիա ալէյհինէ գըեամ գուվվէթինի հայիզ օլապիլմէսի միւհթէմէլ տիր։

Իշթէ Իթալեանըն մէվդիի սիեասիսինի, պարոն Հայմէրլէ Բօմատէ իքէն տէրք իլէ, Վիէննաեէ ավտէթինտէ, տէվլէթինի Իթալեա լէհինէ տօղրու կէօթիւրմիւշ, վէ իմբէրաթօր իլէ գրալը, միլագգաթ հէվվէսինէ տիւշմիւշ տիր, հալպու քի, պու միլագաթլարըն հէփսի, նաֆի օլապիլէճէկկի թասավվուր օլունամազ, զիրա կէօրիւլիւեօր քի, հէր իքի միլագի զաթլարըն նէֆֆ վէ զարարը պիրպիրինէ ազ թագունարագ, հէր իքիսի պունա ֆայիդ սուրէթտէ ախէրտէն միւնթէֆի (ֆախտէմէնտ) օլուրլար իսէ, օնլար պէյնինտէ իթթիֆագ միմքին տիր, իշթէ պու թագտիրճէ Իթալեա կէօրիւեօր քի, Ավսթրիա, Սէլանիք, վէ Այմանեա, Թրիէսթէ խաթթը իւզէրինտէ տօղաշըր իքէն, քէնտիսի իչին իքի թարիգ վարտըր քի, պիրիսի, պու խաթթլարը թալիպլէրինէ թութտուրմազ, վէ իքինճիսի հէր իքիսինէ տախի տօսթ կէօրիւնիւպ, զէմանէ ույմագ տըր, պու կիւն կէօրիւլիւեօր քի, Իթալեա զէմանը հարէքէթ իլլէյօր, եանի, հէր քէսլէ խոշ կէչինիպ, պիր նախոշ զուհուրինէ գատար իթթիհատ իչինի թէէխիր իթմէկի էվլա կէօրմիւշ տիր։

Պու սուրէթլէ, Ավսթրիա վէ Իթալեա միլագաթը վուգու պուլուր իսէ, տէօրթ տէվլէթ հիքմարարընը միլագաթ, վէ այրը այրը ըապզթա ագտ իլլէմէլէրինէ թիճէսի, մուվագգաթ պիր սուլհը թէմինտէն իլերու պիր շէյ օլմաեաճագ տըր, չիւնքի, Ավսթրիա մէմալիքինէ Բաբա, հիճրէթ արզուսինէ տիւշիպ, Իթալեատէն խուրուճ թէհիեաթընտա իքէն, ըուհէն, տէվլէթէյն պիրպիրինի սէվմէեէճէկի զանն ու գըեաս իտէնլէր։ Փէք տէ խաթա իլլէմէզլէր։

Իթալեանըն Ավսթրիա իլէ մուամէլէսի նէ օլտուղու, տահա լաեըգը իլէ քէչֆ օլունամամըշ տըր, չիւնքի, Իթալեա, Ավսթրիատէն թալէպի բէք ազ օլտուղու հալտէ, օնուն իլէ տայիմա միւպային գալըպ, սայը տէվլէթլէրիլէ տահա իյի կէչինիեօր, պունու պազըլար մուհարէպաթա համլ իտիեօրլար, պազըլար տա Այմանեանըն, թարաֆէյնի իշֆալընա աթֆ իլլէյօրլար, հալպու քի, բէք տէ էօյլէ քիւնճի օլմաեաք, հէր թարաֆա էշէրը պօյտան օլտուգլարը կիպի, ավսթրիալըլար տախի, տայիմա տէօնէք բօլթիգա իթթիհաղ իլլէմէլէրինտէն, էօյլէ պիրպիրի իլէ կէչինմէյէրէք, սիեասի տէվլէթլէրի օլմասընտան, շու բիվաեէթլէրտէն պիրինճիեէ ինանըրամազ, իքինճիեէ կէլինճէ, Իթալեատա տահա ուսթատ սիեասի մէմուրլար օլմասը, հարէքեաթ ու ռէքէնաթը իլէ մալիւմ վէ աչիքեար օլտուղունտան նաչի, բէք տէ Իթալեա զաֆիլ ալտանամազ, չիւնքի, էօյլէ տագիդ իշլէրտէ պուլունուր քի, պիրիսի Արնավուտլարը խաֆիէն իղֆալ իլէ, Դարատաղա հարպա թուութուշտուրունճա, քէնտիսի էվրօբա տիւէլի մուազզամէսինէ թէպտիլի արզ բօլթիգասընը թէվիհեէ իթմիշ, վէ օրատան տախի օնլարլէ Օրկիւն էօնիւնէ տօնանմա կէօնտէրմիշ ուսթատ իշլէրինի թէսվիեէ իյլէտիկի հէր քէսճէ մուսատտագ օլուր, զիրա Ֆաղլըգ Արնավուտլուգա նիմ պէնիմ տիմէք իսթէքտի, տաղլըեը Կուսինաեէ սօգմամաղլէ Ավսթրիաեը մէմնուն իթթի, պու թէհվիվիւլտէն Օսմանլըեը տախի մահզուն իթմէտի, վէլէհասըլ, էն սոնրա քէնտիսինի Արնավուտ մուհիպպի թանընբարագ օրթատան սավուշուպ կիթթի։

Իթալիա պու թօխումուաթմաղլէ, Ավսթրիաեա գարշը զաեէթ պիր իպրէթ վիրճէճէք մահսուլ ալաճաղընը մէմուլ խիեօր, զիրա Ավսթրիա, Պոնտատա նէֆսինճէ պէօյիւք ատավէթ գազանտըզը հալտէ, Իթալիա Արնավուտլուգտա, օլտուգճա միւքէմմէլ պիր թէվճճիհ զազանմըշ օլտու.քի, իշթէ պու գազիեէ Ավսթրիանըն Սէլանիք թարիգինտէ Իսթրիանլարընտան մանի օլաճաղը թապիի կէօրիւնիւեօր, պարոն Հայմէրլէ պունուն իլէ վագէֆ օլմագ կէրէք տիր քի, տէվլէթէյն արասընտա օլան ուֆագ ուֆագ ալըզալարը գալտըրարագ, օնլարը պիրպիրինէ տօսթ իյլէմէկէ չալըշըեօրտու, չիւնքի, տէվլէթէյն, պիր պիրի իլէ տօսթ օլուր իսէ, օ հալտէ Ալմանիա տախի, հէր իքիսինէ տօսթ գալաճաղընտան, Ռուսիանըն վէ Ֆրանսանըն թէհտիտինէ գարշը տուրապիլիրլէր քի, պու, Իթալիանըն տախի հիսապընա կէլիր, չիւնքի, Իթալիա Ավսթրիատան տէյիլ, Ֆրանսատան իհթիրազ իյլէր, զիրա Ավսթրիա տայիմա քէնտի իչինի տիւշիւնէճէկինտէն, նէ զէման օլսա օնուն պիր զըմմը, ալէյհինէ թահրիք իլէ, ուֆագ պիր իսեան ուեանտըրըլմըզդտա, մանէն վէ մատաէթէն զալէպէ թարիգի պուլունապիլիր, չիւնքի Ավսթրիատա պիր իթթիհատ եօգտուր, անճագ Ֆրանսա պէօյլէ օլմաեաք, օթուզ ալթը միլիոն էհալի տայիմա Իթալիաեա միւթէվէճճիւհ օլապիլիր, պու սէպէպտէն Իթալիա Ալմանիա իլէ պիրլիքտէ Ավսթրիաեը թարաֆընա հէլպ իտէպիլիր իսէ, Ֆրանսատան թէխաչի (գօրդմաղ) իթմէզ, Իթալիա պու կիւնէրտէ Ավսթրիաեա օ գատար մէյլ վէ թէվճճիհ կէօսթէրմէսինի, ահապա Թունուս մէսէլէսինտէն տօլաեը զանն իտէն պուլունմամ՞ազ մը։

Զիրա, Իսբանիա իլէ Ավսթրիա պէյնինտէ, զաթէն էսկիսէն պէրու մուհապպէթ օլուպ, պու սէ.

---

(80)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

տիւչերէք պիզի գօվալաեաճագլարընտա շիւբհէ եօգ տուր . . . ։

—Պինէլիմ, էօյլէ իսէ . . . տէյի պաղրրաը Մէրքիւցցա։

—Էվվէթ, պինէլիմ . . . —տէտի Մարսիալ։

—Էֆէնտի, եանընտա բարա վար մը տըր։

—Էվվէթ, շիմտի սանաբդտան պիրազ էօտունճ ադճէ գալտըրտըմ . . . ։

—Նասըլ պարի ճանլըճա՞ պիր շէյ մի տիր։

—Սայմաեա վագթիմ օլմասը . . ։

—Էօյլէ իսէ իշիմիզ եօլունտա տըր. — հէման եօլու էլէ՞ ալալըմ։

Իքիսի տախի աթլարա պինիքլէրի կիպի, մահմուզլարը եէրլէշտիրմէկէ պաշլատըլար, վէ գուրշուն կիպի կիտէրէք, վէ գաբալը եէրլէրտէն կէչէրէք, Կուաեանիլատան Բօրթօ-Ռիգօեա կիտէն պիւյիւք ճատտէեէ չէգմագլըզա չալըշտըլար։

Պունլար, հէր քէսին քին ու դարազընը թահրիք իթմիշ պուլունտուգլարընտան, տէյիլ եալընըզ Գօրատան, իլլա սայքի օլ գատար տախի սիեահլարընը ախազ ինթիգամա գալգըշաճագլարընտան շիւբհէ իտիպ գօրդմագտա իտիլէր։

41

Եէվմի մէզպուրուն ադշամընը, Գօրա իլէ Տօլօրէզ, վէ Սիժիսմոն Լէբրուա, վէ Ժան Ռընօ, վէ տօգթօր Ժօսլէն, Գարմէն իլէ Մարինին եաթմագտա օլտուգլարը չիֆթէ եաթաղէն պաշընա թօբլանմըշ իտիլէր։

Մէրգումէ կէնճ գըզլարըն աղրը վէ սըզրլարը, հէր նէ գատար տահա շէտիտ սուրէթտէ իտի իսէտ, խասթախանէյի թէրք իլէ, քէնտի տայիրէէրինէ նազլ իտիլմէքլիկի խթէմիշ իտիլէր։

—Նասըլ օլուպտա, — տէյի Գօրա նօթէրէ սիւալ իյլէտի, օտանընզտա պուլունան եաղըճըլար, կէրէք տօգթօրա վէ կէրէք Մ. Միշէլ Սէրվանա (Ժան Ռընօեա), զէվալը բէտէրիմտէն պիր վասիյէթնամէ գալմըշ օլմասընը պիլմէտիքլէրինի, պիր սուրէթի գավիյէտտէ պէեան իյլէմիշլէր տիր . . . ։

—Ա՜հ, մատմօազէլ, օլ խուսուս բէք էսէֆ օլունաճագ պիր շէյ տիր . . . — տէյի ճէվապ վիրտի Սիժիսմոն Լէբրօա, քէմալի մահճուպիյեէթի վէ մահզունիյեէթի իւզրէ, — Օլ պատտէ գուսուր պէնտէնիզտէ օլմուշ տուր . . . օլպատտէ պիւյի՛ւք գուսուր իթմիշիմ տիր . . . —իշ վէ մէէմուրիյեէթիմ վէ սինիմ իգթիզասընճա, հէր նէ գատար էօզր ու ափվլըգ գապուլ իթմէզ իսէտէ, ինսանլըգ պուեա, հէր նասըլ իսէ, սէօյլէմէկէ ունութմուշ օլտուղումատ, պու գատար ֆէնալըզլարա սէպէպ օլմուշում տուր քի, պու թագսիրաթը.մըն հէր վագթ խաթրըմա կէլէճէկինտէ, վէ մուճիպի մահճուպիյեէթիմ օլաճաղընտա շիւբհէ եօգ տուր. —Եօլճու օլաճաղըմ կիւն խանէմէ վասըլ օլտուղումտա, կիճէ պիր սատթ իլէրի կէչմիշ օլտուղունտան, չիզատանըմը սանաբզա գօեարագ պագլամըշ, վէ սապահ.լաեընտա, քեաթիպիմ Տիէկօ Սիվաեա, Կուաեանիլատա, պէնիմ թարիֆիմ իւզրէ եաղըմըշ օլարագ կէթիրմիշ պուլունտուղում վասիյեէմնամէյի, մէղքիւր չիզատանըմընը կիզլի պիր մահէլինէ վաղ իթմիշ օլտուղումու սէօյլէմէկէ ունութարագ, պըրագբզ եօլա չըգմըշ իտիմ . . . —իմտի, ափվընըզը տիլէրիմ, մատմօազէլ . . . ափվընըզը տիլէրիմ, վէ օլ պապատ ըէճալար իտէրիմ, զիրա, զաթէն քէնտիմ, քէնտիմէ, պու թագսիրաթը ափվ իթմեէճէկիմ տիր . . . ։

Նօթէրին պու ճէվապընա գարշըլըգ օլարագ, Գօրա հիչ պիր շէյ սէօյլէմէյիպ, իլլա քէմալի հիւսնի թէվէճճիհ վէ մուհապպէթ իւզրէ, մէրգումունէ էլլէրինի թութուպ պըգաբ։

—Հէյլէ համտ օլսուն քի, —տէտի Սիժիսմոն, —պախթիեարլըզըմտան վէ եախօտ պէտպախթլըզըմտան, էսնայի բահտէ վուգու պուլան էսէֆէնկիզ պիր վագատ, եունթմուշ օլտուղումատ, պու գատար ֆէնալըզլարա սէպէպ օլմուշում տուր քի, պու թագսիրաթը.մըն հէր վագթ խաթրըմա կէլէճէկինտէ, վէ մուճիպի մահճուպիյեէթիմ օլաճաղընտա շիւբհէ եօգ տուր. —Եօլճու օլաճաղըմ կիւն խանէմէ վասըլ օլտուղումտա, կիճէ պիր սատթ իլէրի կէչմիշ օլտուղունտան, չիզատանըմը սանաբզա գօեարագ պագլամըշ, վէ սապահ.լաեընտա, քեաթիպիմ Տիէկօ Սիվաեա, Կուաեանիլատա, պէնիմ թարիֆիմ իւզրէ եաղըմըշ օլարագ կէթիրմիշ պուլունտուղում վասիյեէմնամէյի, մէղքիւր չիզատանըմընը կիզլի պիր մահէլինէ վաղ իթմիշ օլտուղումու սէօյլէմէկէ ունութարագ, պըրագբզ եօլա չըգմըշ իտիմ . . . —իմտի, ափվընըզը տիլէրիմ, մատմօազէլ . . . ափվընըզը տիլէրիմ, վէ օլ պապատ ըէճալար իտէրիմ, զիրա, զաթէն քէնտիմ, քէնտիմէ, պու թագսիրաթը ափվ իթմեէճէկիմ տիր . . . ։

Նօթէրին պու ճէվապընա գարշըլըգ օլարագ, Գօրա հիչ պիր շէյ սէօյլէմէյիպ, իլլա քէմալի հիւսնի թէվէճճիհ վէ մուհապպէթ իւզրէ, մէրգումունէ էլլէրինի թութուպ պըգաբ։

—Հէյլէ համտ օլսուն քի, —տէտի Սիժիսմոն, —պախթիեարլըզըմտան վէ եախօտ պէտպախթլըզըմտան, էսնայի բահտէ վուգու պուլան էսէֆէնկիզ պիր վագատ, եունթմուշ օլտուղումատ, պու գատար ֆէնալըզլարա սէպէպ օլմուշում տուր քի, պու թագսիրաթը.մըն հէր վագթ խաթրըմա կէլէճէկինտէ, վէ մուճիպի մահճուպիյեէթիմ օլաճաղընտա շիւբհէ եօգ տուր. —Եօլճու օլաճաղըմ կիւն խանէմէ վասըլ օլտուղումտա, կիճէ պիր սատթ իլէրի կէչմիշ օլտուղունտան, չիզատանըմը սանաբզա գօեարագ պագլամըշ, վէ սապահ.լաեընտա, քեաթիպիմ Տիէկօ Սիվաեա, Կուաեանիլատա, պէնիմ թարիֆիմ իւզրէ եաղըմըշ օլարագ կէթիրմիշ պուլունտուղում վասիյեէմնամէյի, մէղքիւր չիզատանըմընը կիզլի պիր մահէլինէ վաղ իթմիշ օլտուղումու սէօյլէմէկէ ունութարագ, պըրագբզ եօլա չըգմըշ իտիմ . . . —իմտի, ափվընըզը տիլէրիմ, մատմօազէլ . . . ափվընըզը տիլէրիմ, վէ օլ պապատ ըէճալար իտէրիմ, զիրա, զաթէն քէնտիմ, քէնտիմէ, պու թագսիրաթը ափվ իթմեէճէկիմ տիր . . . ։

Նօթէրին պու ճէվապընա գարշըլըգ օլարագ, Գօրա հիչ պիր շէյ սէօյլէմէյիպ, իլլա քէմալի հիւսնի թէվէճճիհ վէ մուհապպէթ իւզրէ, մէրգումունէ էլլէրինի թութուպ պըգաբ։

—Հէյլէ համտ օլսուն քի, —տէտի Սիժիսմոն, —պախթիեարլըզըմտան վէ եախօտ պէտպախթլըզըմտան, էսնայի բահտէ վուգու պուլան էսէֆէնկիզ պիր վագատ, եունթմուշ օլտուղումատ, պու գատար ֆէնալըզլարա սէպէպ օլմուշում տուր քի, պու թագսիրաթը.մըն հէր վագթ խաթրըմա կէլէճէկինտէ, վէ մուճիպի մահճուպիյեէթիմ օլաճաղընտա շիւբհէ եօգ տուր. —Եօլճու օլաճաղըմ կիւն խանէմէ վասըլ օլտուղումտա, կիճէ պիր սատթ իլէրի կէչմիշ օլտուղունտան, չիզատանըմը սանաբզա գօեարագ պագլամըշ, վէ սապահ.լաեընտա, քեաթիպիմ Տիէկօ Սիվաեա, Կուաեանիլատա, պէնիմ թարիֆիմ իւզրէ եաղըմըշ օլարագ կէթիրմիշ պուլունտուղում վասիյեէմնամէյի, մէղքիւր չիզատանըմընը կիզլի պիր մահէլինէ վաղ իթմիշ օլտուղումու սէօյլէմէկէ ունութարագ, պըրագբզ եօլա չըգմըշ իտիմ . . . —իմտի, ափվընըզը տիլէրիմ, մատմօազէլ . . . ափվընըզը տիլէրիմ, վէ օլ պապատ ըէճալար իտէրիմ, զիրա, զաթէն քէնտիմ, քէնտիմէ, պու թագսիրաթը ափվ իթմեէճէկիմ տիր . . . ։

Նօթէրին պու ճէվապընա գարշըլըգ օլարագ, Գօրա հիչ պիր շէյ սէօյլէմէյիպ, իլլա քէմալի հիւսնի թէվէճճիհ վէ մուհապպէթ իւզրէ, մէրգումունէ էլլէրինի թութուպ պըգաբ։

—Հէյլէ համտ օլսուն քի, —տէտի Սիժիսմոն, —պախթիեարլըզըմտան վէ եախօտ պէտպախթլըզըմտան, էսնայի բահտէ վուգու պուլան էսէֆէնկիզ պիր վագատ, եունթմուշ օլտուղումատ, պու գատար ֆէնալըզլարա սէպէպ օլմուշում տուր քի, պու թագսիրաթը.մըն հէր վագթ խաթրըմա կէլէճէկինտէ, վէ մուճիպի մահճուպիյեէթիմ օլաճաղընտա շիւբհէ եօգ տուր. —Եօլճու օլաճաղըմ կիւն խանէմէ վասըլ օլտուղումտա, կիճէ պիր սատթ իլէրի կէչմիշ օլտուղունտան, չիզատանըմը սանաբզա գօեարագ պագլամըշ, վէ սապահ.լաեընտա, քեաթիպիմ Տիէկօ Սիվաեա, Կուաեանիլատա, պէնիմ թարիֆիմ իւզրէ եաղըմըշ օլարագ կէթիրմիշ պուլունտուղում վասիյեէմնամէյի, մէղքիւր չիզատանըմընը կիզլի պիր մահէլինէ վաղ իթմիշ օլտուղումու սէօյլէմէկէ ունութարագ, պըրագբզ եօլա չըգմըշ իտիմ . . . —իմտի, ափվընըզը տիլէրիմ, մատմօազէլ . . . ափվընըզը տիլէրիմ, վէ օլ պապատ ըէճալար իտէրիմ, զիրա, զաթէն քէնտիմ, քէնտիմէ, պու թագսիրաթը ափվ իթմեէճէկիմ տիր . . . ։

Նօթէրին պու ճէվապընա գարշըլըգ օլարագ, Գօրա հիչ պիր շէյ սէօյլէմէյիպ, իլլա քէմալի հիւսնի թէվէճճիհ վէ մուհապպէթ իւզրէ, մէրգումունէ էլլէրինի թութուպ պըգաբ։

—Հէյլէ համտ օլսուն քի, —տէտի Սիժիսմոն, —պախթիեարլըզըմտան վէ եախօտ պէտպախթլըզըմտան, էսնայի բահտէ վուգու պուլան էսէֆէնկիզ պիր վագատ, եունթմուշ օլտուղումատ, պու գատար ֆէնալըզլարա սէպէպ օլմուշում տուր քի, պու թագսիրաթը.մըն հէր վագթ խաթրըմա կէլէճէկինտէ, վէ մուճիպի մահճուպիյեէթիմ օլաճաղընտա շիւբհէ եօգ տուր. —Եօլճու օլաճաղըմ կիւն խանէմէ վասըլ օլտուղումտա, կիճէ պիր սատթ իլէրի կէչմիշ օլտուղունտան, չիզատանըմը սանաբզա գօեարագ պագլամըշ, վէ սապահ.լաեընտա, քեաթիպիմ Տիէկօ Սիվաեա, Կուաեանիլատա, պէնիմ թարիֆիմ իւզրէ եաղըմըշ օլարագ կէթիրմիշ պուլունտուղում վասիյեէմնամէյի, մէղքիւր չիզատանըմընը կիզլի պիր մահէլինէ վաղ իթմիշ օլտուղումու սէօյլէմէկէ ունութարագ, պըրագբզ եօլա չըգմըշ իտիմ . . . —իմտի, ափվընըզը տիլէրիմ, մատմօազէլ . . . ափվընըզը տիլէրիմ, վէ օլ պապատ ըէճալար իտէրիմ, զիրա, զաթէն քէնտիմ, քէնտիմէ, պու թագսիրաթը ափվ իթմեէճէկիմ տիր . . . ։

պէպաէն Իթալիա իլէ Իսբանիա ա-
բասընտա ավտէթի մուհապէթէ,
Ավսթրիա վասէթա օլապիլիր իսէ,
օ հալտէ Ֆրանսա ալէյհինէ հո-
րէքէթէ միւհէյեա (հաղբը) պիր
գուվվէթի, Իթալիա պուլմուշ օ-
լուր, հաթթա պունուն մուգատ-
տէմէսինի միւշահէտէ Իթմէսինտէն
նաշի, պու կիւն Իթալիա, քէնտի-
սինի Ֆրանսա ալէյհինտէ Թունուս
վալիսինի բրօթէսթօ իտէճէք պիր
լեագէթտէ կէօրէպիլիեօր։

Իշթէ Շիմալ իլէ Ղարպ արասըն-
տա պիր վասըթաեբ Իթթիհատ օ-
ղան Իթալիանըն, Ավսթրիաեա գար-
շը մուամէլէսի սաֆիեանէ օլուպ
օմանըղընը պիլէմէզ իսէ-քտէ, Ալ-
մանիա իլէ Իթալիա արասընտա
տայիմի մուհապէթ վէ սաֆվէթ
կէօրիւմէսինտէն նաշի, Իթալիա,
Ալմանիանըն, Ավսթրիաեա մէյլ վէ
թէվէճճիւհիւ, պիր միւտտէթ օ-
սուն պագի օլաճաղընը զանն վէ
դբեաս իտէրիզ։

Իթալիա, տայիմա գազանմագ
թարֆիլըսը օլարագ, ումուրը սի-
եասիեէսի տախի օ եօլտա Իթթի-
խազ օլունմուշ, վէ օնուն տայի-
րէեի խարիճիեէսինաէ, քեաղբտ
իզէրինտէ օլմաեարագ, վատը լի-
սանի իսէ, պօյճա պուլունմուշ օ-
ղուղունտան, Իթալիանըն պու ոա-
եէաէ էբէյլիճէ ատէմէրի ալտաթ-
մըշ, վէ հաթթա Պէրլին գօնկրէ-
սինէ կիտէրքէն պիլէ, վատը քեա-
զիպէրաէ պուլունմուշ օլմասը-
տան նաշի, Իթալիանըն, Ավսթ-
րիաեէ գարշը էֆքեարընը նէ օլ-
ուղունու անլամագ կիւճճէ տիր-
լինքի, զաղէթալարը տախի, սէօյ-
լէտիքլէրինի ունուտուպ, ինքեար
իլէր, վէ եա բէտմէն թէբզիպ լի-
տերլեր, վէ Ավսթրիա իմբէրաթօ-
ռունու Իթթիեաբ վէ գատէմի զաթ
տըր, Իթալի մէմալիքինէ կէլիպ վի-
զիթա վիրմէզ սուրէթի իլէ զօլ-
թուգարլար, վէլհասըլ էօյլէ ազա-
մէթի ֆէրուշանէ հարէքէթ կէօս-
թէրմէյիպ, գազանմագլըղընը եօ-
լունու տիւշինիրլեր։

Իմտի պու սէպէպտէն նաշի, Ի-
թալիա, Ավսթրիա արասընտա մու-
հապէթի սաֆիեէ վար տէնիր լի-
սէ, ինանըրմալը տըր. զիրա, Իթա-
լիանլար պարոն Հայմերլէ վէֆաթը-
նա աղլաեօրլար. հալ պու քի,
պու աղլաեըշ մահզա պիր չըգար

իչին տիր. Ավսթրիա պունու սահի-
հինէ տինլէյիպ, պիր պարոն Հայ-
մէրլէ ֆիքրի ատէմ տահա պուլ-
մալը տըր, օ հալտէ Իթալիանլար
սէվինիրլեր։

Խիլաաէ, Իթալիանըն էն ասըլ
ֆիքրինէ կէլինճէ, չու գատարճըգ
պէեան օլունապիլիր քի, էկեր
Շարգ հագդընտա պու իքի տէվ-
լէթ պիր ֆիքրի վահիտէ Թապի օ-
լարագ, Ռուսիա իմթիրասը ալէյ-
հինէ կիտէրլեր իսէ, ինթիմալ քի
գազանապիլիրլեր, եօգ, Ավսթրիա
էինէ տէվլէթի Ալիեէ ալէյհինէ
եիւրիւր իսէ, օ զէման Իթալիաեը
կէօրէմէզ. չիւնքի, Իթալիա, Ար-
գասընա Ավսթրիաեը կէչիրմէզ։

Եարբն, Ավսթրիա տէվլէթի Ալի-
եէ պէնտի, իչի տահա թէչրիհ կի-
լեր. չիւնքի, Շարգա միւթէվէճ-
ճիհ էֆքեարը սիեասիեէնին թէչ-
րիհինտէն ասըլ մագսէտ, վատա-
նըմզը հագդընտա, պիր մէսէլէ-
սիեասիեի պուլապիլմէք իչին, հեր
տէվլէթին տիկէրի իլէ օլան ահվա-
լը սիեասիեէսինի նազարէ գօեու-
եօրուզ, չիմտի Ավսթրիանըն ասըլ
իխանէթ իթմիշ օլաուղունու զանն
իթտիկիմիզ տէվլէթ իլէ մուամէ-
լէեի սիեասիեէսինի նազարտան կէ-
չիրէլիմ։

(Ճերիոէյ Հավատ)

ԲՆԱԿԱՆ ԵՐԵՒՈՅԹՆԵՐՈՒՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ

—

Ա.

ՆԻՒԹ ԵՒ ԶՕՐՈՒԹԻՒՆ

Նէհէլ էտ-Դէհէ՛ը, էտ-Դէհէ՛ը Նէհէլ

ԼԻՒԿՐԷՍ

Պարոնե՛ր,

Առաջին դասերէս միոյն մէջ խո-
սած էի Ձեզ բնական երեւոյթնե-
րուն վրայ, ձեր միտքերը բաւա-
կան պատրաստելէ ետք՝ կ'ուզեմ
այսօր համառօտիւ խմաստասիրել
ձեզ հետ այդ երեւոյթներուն պատ-
ճառները։ Այդ է մեր առջեւ կե-
ցող հարցը, ի՞նչ է կենաց պատ-
ճառը։ Այդ խնդիրը լուծելու հա-
մար պարտիմք գիտնալ թէ ի՞նչ է
կեանք։ — Կեանքը, պարոնե՛ր,
նիւթի և զօրութեան մէջ կեցող
հաստատ յարաբերութիւն է։ Նիւ-
թէ դուրս՝ կեանք չկայ. ինչպէս
առանց զօրութեան ալ կարելի չէ
որ ըլլայ։ Նիւթը և զօրութիւնը ի-
րարու հետ կապուած են, սոցա
միացմամբ է որ բոլոր բնական երե-
ւոյթներ, երեւան կուգան, իսկ ասոնց
մէ դուրս ոչ ինչ։ Նէհէլ էտ-Դէհէլը,
էտ-Դէհէլը Դէհէլ ըսած է խմաստասէրը։

Այն հարցը՝ զոր մեք առաջի ու-
նիմք լուծելու, ծագած է մարդ-
ուն միտքը այն ատենէն ի վեր՝
յորում սա՝ սկսեր է առաջին ան-
գամ խորհիլ։ Մ'իտքը այն ինչ կազմ-
եալ՝ հարցուցեր է ինքնիրեն, ուս-
տի են տիեզերք, ո՛ւստի տունկը,
ո՛ւստի կենդանի։ Աստուածաբան-
ներ և փիլիսոփաներ խելքերնին ու
միտքերնին մաշեցուցած են իրաց
սկիզբն ու վախճանը բացատրելու
համար։ Պղատոն՝ Զենոնի դէմ խօ-
սած է, Արիստոտել՝ Պիրոնի հակա-
ռակեր է, Լօքը մէկ կերպ մեկնու-
թիւն մը տուեր է, Լէյպնիցը ու-
րիշ կերպ. Տէքարթ ըսեր է, «Կը
խորհիմ, ուրեմն եմ»։ Վոլթերը և
ոչ մէկուն հաւատացեր է, իսկ Սբի-
նոզա ամենուն։ Այս բոլոր վէճերէն
և կռիւներէն ետք՝ գիտութիւնը
եկեր է վերջապէս բնութեան գաղտ-
նիքները մէկիկ մէկիկ լուծելու։
Գիտութիւնը մէկ կողմէն արմատա-
ցած թիւր կարծիքներ խլելու և ա-
ռաթուր ընելու ջանադիր ըլլալով,
և միւս կողմէն հաստատ և ճիշդ
գաղափարներ երեւան հանելով,
յաջողած է վերջապէս բոլոր աստ-
ուածաբաններու և փիլիսոփաներու
միտքերը զբաղեցնող խնդիրը լան-
գեցնել այդ երկու բառի վրայ,
Նէ-Ր և ՁԷՕ-ՐԻՒ։

Կը հարցնենք հիմա, ի՞նչ է նիւթ
և ի՞նչ է զօրութիւն։ — Ամեն իր՝
որ անմիջապէս մեր զգայարանաց
տակ կ'իյնայ, նիւթ կը կոչուի։ Արե-
գակը նիւթ է, երկիրը նիւթ է,
աստղերը նիւթ են։ Իսկ զօրու-
թիւնը, նիւթի այն անբաժանելի
յատկութիւնն է, որով նիւթը միշտ
կը շարժի, զի բացարձակ հանգիստ
(repos absolu) երբէք չկայ։ Բոլոր
բնական երեւոյթներ նիւթի շարժ-
ման եղանակներն են։ Բացատրենք
մեր միտքը։

Ի՞նչ է լոյսը, ահա բնական երե-
ւոյթ մը։ Այսօրուան օրս՝ Ֆայ և
Սէք-քի ապացուցած են որ արեգա-
կը կազային բաղադրութիւն մըն է,
ասել է որ արեգակը նիւթին մէկ
մասն է, իսկ լոյսը սոյն կազային
մարմնոյ խաւերուն իրարու ան-
հուն արագութեամբ շփուելէն յա-
ռաջ եկող երեւոյթ մըն է, ըսել
է որ այդ երեւոյթին պատճառն ալ
շարժումն է։ Ի՞նչ է ջերմութիւնը,
ահա ուրիշ բնական երեւոյթ մը։

Ապացուցեալ է նոյնպէս որ ջեր-
մութիւնը շարժման մէկ կերպն է,
և ինչպէս որ շարժումը ջերմութեան
կրնայ փոխուիլ, նոյնպէս ջերմու-
թիւնն ալ շարժում կրնայ յառաջ
բերել։ Ի կարգին փորձով ալ պի-
տի ցուցնեմ ձեզ ասածը, բայց
հիմակուընէ կ'ըսեմ որ շոգեկառք
և շոգենաւք ի՞նչպէս կը քայլեն,
չէ՞ որ ջերմութիւնը շարժման փոխ-
ուելով, այսպէս և ուրիշներն ալ։
«Բայց, պիտի ըսէք, ինչպէս կա-
րելի է որ տիեզերաց մէջ կատար-
ուող այսչափ անհուն գործողու-
թեանց միակ պատճառը նիւթի
շարժումն ըլլայ։ Եթէ բոլորն ալ
միւնոյն նիւթէ յառաջ եկած են,
ինչո՞ւ մարդ անասունի պէս չէ ե-
ղած, կամ ինչո՞ւ միջատը չորգո-
տանիին պէս չէ, կենդանին բոյսի
պէս չէ, բոյսը մետաղին պէս չէ։»
Տեսէք, ինչպէս կը պատասխանէ
ձեզ երեւելին Տիտըրօ։ — «Բնու-
թիւնը միշտ մի միայն գործողու-
թիւն արտադրած է. կարծես թէ
հաճոյ թուած է իրեն միւնոյն մե-
քենան անհունապէս տարբեր եղա-
նակներով դարձնել։ Հաւատալի չի
թուիր որ իսկզբան տիեզերաց մէջ
միակ կենդանի մը եղած ըլլայ, նա-
խապէպ բոլոր կենդանեաց, որուն
այս ինչ կամ այնինչ օրգանները՝
բնութիւնը երկնցուցած, կարճե-
ցուցած, այլափոխած, բազմապատ-
կած կամ լեցուցած ըլլայ։

«Էակները իրենց սերնդեան, կազ-
մութեան և պաշտամանց մէջ ոչ այլ
ինչ են, բայց եթէ այն՝ որ շարժ-
ման օրէնք և տիեզերական կար-
գադրութիւն կ'որոշեն այնպէս լի-
նելու։

«Եթէ էակները անընմբռնելի զա-
նազանութիւններէ (Դէ-ռոռ) անց-
նելէ ետք՝ շարունակ փոխուելու
վրայ են, ասոր պատճառը ժամա-
նակն է, որ երբէք չկասեր և ան-
ցելոյն, ներկային, ապագային մէջ
կեցող ձեւերուն մէջ ամենամեծ
տարբերութիւնները կը դնէ։» Տէրբ-
ոթին այդ բարձր միտքը ձեզ մատ-
չելի օրինակներով բացատրեմ։

Ձեռքս կտոր մը մեղրամոմ կառ-
նում, անոր ինչ ձեւ որ կ'ուզեմ
կուտամ, չեմ հանիր, կարեմ,
ուրիշ ձեւ մը կուտամ, կը տեսնէք
որ այս ամեն ձեւերու տակ մննող
միեւնոյն նիւթն է և այդ ձեւերը
տուողը միեւնոյն շարժիչ ձեռքն է։
— Ջուրը կ'առնեմ, քիչ մը կը տաք-
ցնեմ, կը տեսնէք որ ջուրը շոգի
կը դառնայ։ — Ինչո՞ւ։ — Որովհե-
տեւ ջերմութիւնը ջուրին անհատ-
ներուն մէջ կեցող շարժումը շատ-
ցնելով իրարմէ անջատել կը ջանայ,
մինչդեռ երբ ջերմութեան աստի-
ճանը ղէրօին ի՛նայ, անհատները
յեսու ի կրունկ շարժելով իրարու
կը մօտենան և կը խտանան։ Այն
ատեն ջուրն ալ կարծր վիճակը
կ'ստանայ։ Եւ ի՞նչ կը նշանա-
կեն արդարեւ մարմնոց երեք վի-
ճակները, որուն վրայ խօսած էի
ձեզ, բայց եթէ անհատներու մէջ
եղող շարժման (մուվէման ինդիվիդ-
էլ-էյ) աստիճանները։ Ինչպէս որ
մարմնոց արտաքին յատկութեան
նկատմամբ կրած փոփոխութիւնք
նիւթին ներքին շարժման այլ և այլ
եղանակներէն յառաջ կուգան, նոյն-
պէս նաեւ մարմնոց կրած ներքին
փոփոխութիւններ միեւնոյն պատ-
ճառին արդիւնքն են։ Ըսած էի
ձեզ որ երբ պարզապէս օդէ՛ն և
ջրէ՛ն իրարու հետ խառնենք,
ջուր չեն կազմեր, վասն զի անոնց
անհատներուն ջուր կազմելու բա-
ւական շարժում մը պէտք է՝ զոր
չտուինք. բայց երբ ելեքտրական
կայծ մը մօտեցնենք, իսկոյն այդ
երկու կազերը կը միանան և ջուր
յառաջ կը բերեն, վասն զի իրենց
հարկաւոր եղող շարժումը ստա-
ցան. բայց երբ որ օդէ՛ն՝ ազոտին
հետ խառնեմ որոշեալ համեմա-
տութեամբ մը, հոս առանց որ և է
գործիչի պէտք ունենալու, կը տես-
նեմ որ մեր շնչած օդը կը բաղադ-
րուի, վասն զի օդը կազմելու հա-
մար բաւական է իրենց այն շար-
ժումը, զոր արդէն իսկ ունին այդ
երկու կազեր։ Այսպէս տիեզերքի
մէջ կատարուող բոլոր երեւոյթնե-
րուն միակ գործիչն է Նիւթը։

(Շարունակելի)

Ռ. ՌՈՊԷՆՍՕՆ

Մանղումէմիզէ եէնիտէն ապօնէ
եազրլմագլըղա հիմմէթի իտէն զաթ-
լարա, իսթէր պուրատան օլսուն վէ

տուրարագ, էմր ու թալիմաթը ճէ-
տիտէեէ պէքլէմէքտէ իտի . . .։

—Է՛յ, — տէտի Գօրա լէհճէսին.
տէ աշուրի մէրթէպէ պիր թէէս-
սիր հասըլ օլարագ, — մէզքիւր
պէյլիկին իսմի՞ նէ իտի։

—Լ'էքլէր (չիմչէք). . . —տէ-
յի ճէվապ վիրտի նօթէր, —հաթ-
թա, կիթմէզտէն էվվէլ, զէվալը
բէտէրինիզէ վիրտիկիմ սօն վիզի-
թամտա, պուրատա կէօրիւպ գօ-
նուշմագլըգ իգպալինէ նայիլ օլ-
տուղում, մէզքիւր կէմինին զա-
պիթանընտան պուլունան կէնճ պիր
զապիթիտէ, օրատա կէօրտիւմ . . .։

—Արման Տօրսէյ . . . — օլմալը
տըր, տէտի Գօրա եավաշճա սէօյ-
լէյէրէք, վէ ըէնկի մօտմօր օլուպ,
վէ ատատալարը տիթրէեէրէք։

—Էվվէթ, մատմօազէլ, լմա քէն-
տիտի։

Պու ճէվապ իւզէրինէ, Գօրա
պաշընը էյէրէք, կէօզէրի էօնիւնէ
պագմաեա պաշլատը։

Մէրգումէնին անլը գաթմէրլէն-
տի, —պուրուն տէլիքլէրի քէնար-
լարը օյնամաեա պաշլատըլար, —
վէ զանն իտէրսին քի, ֆիքրինտէն
կէչմէքտէ օլան հէյպէթլու վէ
տէհշէթլու պիր թասվիրի կէօրմէք
իսթէմէեօր կիպի, կէօզէրինի գա-
բատը։

Զիւնքի, օլ լահզատէ, մէլուն
Մարսիալըն թասվիրի մէյանէ չը-
դարագ, մէրգում մաշուղու պու-
լունան օֆիչեալըն թէզէքքիւրի ի-
լէ քէնտի արասընտա տիքիլի վիր-
միշ իտի։

Մէզքիւր մէլուն թասվիրին ֆիք-
րինտէն վէ կէօզլերի էօնիւնտէն տէֆ
օլուպ կիթմէսինէ չալըշմագտա իտի
իսէտէ, պիր տիւրլիւ մուվաֆֆագ
օլամամագտա իտի։

Ցագաթ, արատան սէքիզ օն
սանիյյէ կէչտիքտէ, իւզէրինտէ հա-
սըլ օլմուշ օլան թէէսսիրէ զալէ-
պէ, վէ քէլամա տաղազ պիրլէ։

—Նա՞սըլ, մէրգում Մ. Տօրսէյ,
պիզիմ հագդըմըզտա հիչ լագըրտը
իթտի՞ մի, —տէյի սիւալ իյլէտի։

—Էվվէթ, մատմօազէլ, — տէ-
յի ճէվապ վիրտի Սիժիսմոն, —վէ
հաթթա, պուրատա կէօրմիւշ օլ-
տուղու հիւսնի հիւրմէթ վէ ըիա-
յէթլերտէն տօլաեբտա չօգ թէչէք-
քիւրլեր պէեան իյլէտի . . . —տօղ-
րուսու, մէրգում կէնճ զապիթի,
ըէք ճանըմ սէվմիշ տիր, վէ ա-
շուրի մէրթէպէ թահսին իյլէմիշիմ
տիր . . .։

Մէզքիւր Լ'էքլէր նամ վաբօրտա
պուլունան զապիթլէր պէյնինաէ,
ճաապա, գանղի թարաֆա կիտէ-
ճէքլէրինէ տայիր պիր լագըրտը
կէչմէքտէ՞ մի իտի . . .։

—Շիւբհէսիզ, մատմօազէլ . . .։

—Աճապա նէ՞րէեէ կիթմէք զան-
նընտա պուլունմագտա իտիլէր։

—Օնլարըն իթիդատլարընա կէօ-
րէ, Կուեանատա վագը Ֆրանսա
գբեբլարընա նէզարէթ իթմէքլիկէ
տայիի էմր ալաճագլար, վէ մա-
հէլլի մէզպուրէ պիր չօգ բօլիթիգա
թէօհմէթիյլէ միւթթէհէմ պուլու-
նանլար կէօթիւրէճէքլեր տիր։

Պու գատարճըգ մալիւմաթ Գօ-
րա իչին քեաֆի սաեբլտըզընտան,
արթըգ օլ պապտէ պաշգա պիր
շէյ սիւալ իթմէտի։

Վագբթ կիճիքմիշ օլուպ, Գար-
մէն իլէ Մարի պիրագ բահաթ վէ
սիւքիւնէթի հալ իւզրէ գալմագ-
լըղա միւհթաճ պուլունտուգտան
պաշգա, Գօրա քէնտիսի տախի,
հէմշիրէլէրի միսիլու պի մէճալ
պիր հալտէ պուլունտուղունտան,
վէ Սիժիսմոն Լըրօա, ֆէրտասը սա-
պահլըը էրքէնտէն Բօրթօ-Ռիգօեա
տէօնէրէք, մէզքիւր վասիյէթնա-
մէնին իճրասը իչիլէ մէշղուլ օլա-
ճաղընտան, արթըգ տաղըլպ հէր
քէս օտաոընա չէքիլմէքլիկի էհէմ-
միյեէթտէն տատ իթտիլեր։

Ժան Բընօ իլէ իլէ տօգթօր Ժօս-
լէն գաբուտան տիշարը չբգար ի-
քէն, քէնտիլէրէ պէքլէմէքտէ պու-
լունան Ժիւբիլիէրի կէօրտիւլէր։

—Էֆէնտիմ տօղթօր, — տէտի
մէրգում, շուրատա պիր էսիր վար
տըր քի, զաթընըզ իլէ Մ. Ժան
Բընօեու պէքլէմէքտէ տիր, զիրա,
սիղէ սէօյլեեէճէկի վար իմիշ . . .։

—Նէ՞ իսթէեօր իմիշ։

—Սիղե պիր շէյ խապէր վիրէ-
ճէք իմիշ . . .։

—Նէ՞ իմիշ ճաապա։

—Պիլմէմ, մէրգում, մահզա
սիղէ սէօյլէմէք իսթէեօր . . .։

—Ֆի՞մ իմիշ մէրգում պագա-
լըմ . . .։

—Ատանի նամ քիմէնէ տիր, է-
ֆէնտիմ . . .։

—Կէլուն պագալըմ . . . նէ ի-
միշ սէօյլեեէճէկի տիյնէեէլիմ . . .։

Ժիւբիթէր իքի բարմաղընը աղ-
զընա կէօթիւրէրէք, ճաայիպ սու-
րէթտէ պիր ըալըգ չալտը։

Մէզքիւր ըալըգըն սէսի իշիտիլիր
իշիտիլմէզ, դարանըգտա մէյտա-
նէ պիր արապ կէլէրէք, Ժան Բը-
նօ իլէ տօգթօրուն գարշըսընա տի-
քիլտի։

Տօգթօր մէրգումա սիւալ իտէ-
րէք,

—Նէ՞ օ Ատանի, քէյֆսի՞զ մի-
սին, տէտի։

—Խայր, էֆէնտիմ . . .։

—Եօպսա պիր գուսուրտա պու-
լունտուտա, ճէզա՞մը չէքէճէքսին
տէյի գօրգմագտա սըն . . .։

—Խայր էֆէնտիմ . . .։

—Իմտի էօյլէ օլտուգտա, սէօյ-
լէ պագալըմ, նէ՞ իսթէրսին . . .։

—Սէօյլէրիմ էֆէնտիմ . . . լա-
քին, էվվէլա շունու պիլմէք իսթէ-
ըիմ քի, սէնօր Մարսիալ իլէ սէ-
նօր Մէրքիւցցա պուրաեը թէրք ի-
տէրէք կիթմիշլէ՞ր մի տիր, եօգսա
տէյի՞լ մի տիր . . .։

—Էվվէթ, սահիհ տիր, օնլար
կիթմիշլէր տիր . . .։

—Արթըգ պուրաեա կէ՞լմէեէ-
ճէքլէր մի տիր . . .։

—Խայր, ասլա կէլմէեէճէքլեր
տիր։

—Է՛յ, պիզիմ քէնտիլէրինի սէվ-
մէքտէ օլտուղումուղ, վէ քէնտի-
լէրտէ պիզի սէվմէքտէ օլան, միւ-
թէվէֆա էֆէնտինին գէզալարը,
պուրաեա միւթէսարրըֆ օլաճագ-
լա՞ր մը . . .։

—Հայ հա՛յ, թըպգը բէտէրլերի
կիպի, թէքմիլ պուրանըն սահիպէ-
լերի օլաճագլար տըր . . .։

—Եօյլէ իսէ չիմտի հէր պիր շէյի
սէօյլեեէ՛պիլիրիմ, եօյլէ՞ մի . . .
—տէյի պաղբրտը արապ Ատանի,
սէվինճլիճէ պիր սէօյլէյիշ իլէ։

—Հայ հա՛յ, հէմ սէօյլեեէպի-
լիրսին, վէ հէմտէ իսթէրիմ քի հէր
նէ իսէ սէօյլեեէսին . . . —Նէ ի-
միշ օ, սէօյլէ պագալըմ։

—Սէօյլեեէճէկիմ շէյ, մէրհում
էֆէնտինին վէֆաթընա տայիր տիր։

—Նէ՞, օլ պապտէ պիր շէ՞յ մի
պիլմէքտէսին . . . — տէյի սիւալ
իթտի Ժան Բընօ, պիր մէրագը ա-
զիմ իւզրէ։

—Օլ պապտէ պիր չօգ շէյ պիլ-
մէքտէյիմ . . . — ավճըլար իլէ
պիրլիքտէ Մօրն-Ռուժա գաբլան
ավընա կիտիլտիկի կիճէ, պէնտէ
պիրլիքտէ իտիմ . . . —պիզիմ է-
ֆէնտի, էօյլէ պիր գաղաեա ուղ-
ըաեարագ էօլմէյիպ . . . —իլլա,
գաստի օլարագ էօլտուրիւլտու ի-
տի . . .։

—Պէնտէ էօյլէ օլմասընը, գա-
վիէն ինանմագտա իտիմ . . . —
տէտի քէնտու քէնտույէ Ժան Բընօ։

—Էօլտուրիւլտի՛ւ միւ իտի . . .

խոթէր թաշրաւոն, Թուճտան Գըղ-լարը պիրինճի ճիլտի թէրճէմէսին-տէն, պիրէր թագըմ ի.քրամէն վի-րիլէճէք տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երուսաղէմ վանքնտան կէլէճէք օլան միաբանլարտան, եպիսկոպոս, վարդապետ վէ սարկաւագ, ան նէ-ֆէր գատար օլտուղլարը հալտէ, տիւն ագշամ կէմիշլէր, վէ Երու-սաղէմ էվինէ ինմիշլէր տիր։

* * *

Իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, կէչէն բա-զար կիւնիւ, Պէյօղլուտա վագը Ասորի քիլիսէսինտէ, Զարիֆի պէյ հազրէթլէրինին քէյֆսիզլիքլէրին-տէն պիանօ ու ինայէթի Մէվլա, քէսպի իֆթագաթը քէամիլէ իթմէլէ-րի նիյէթի մէմտուհէսիյլէ, խասսէ-թէն Ս. Պատարագ թագտիս գըլը-նըպ վէ տուպար օգունմուշ տուր։

Պու էսէրի թէշէ.քքիւր միւշարի-լէյհ հազրէթլէրի ֆամիլիասընը, քէամլ մէրթէպէ մէմնունիյէթինի մուճիպ օլմուշ տուր։

Բէմալի մէսէրրէթ իւզրէ խապէր ալընտըղընա կէօրէ, միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին քէսպի իֆթագաթ իթտիքլէրի խապէր ալընմըշ տըր։

Բէզալիք մէսմուաթա նէզարէն, միւշարիլէյհ հազրէթլէրի սախա-վէթի սաեէսինտէ ինչա իտիլէճէք օլան Ասորի մէ.քթէպլինին թէէսսիսի զիյնէթի, պու բաղար կիւնիւ իճրա իտիլէճէկինտէն, Սրբազան Պատ-րիարք Հայր հազրէթլէրի տավէթ օլունմուշ, վէ հազըր պուլունմագ-ըղը վատ վէ արզու իթտիքլէրին-տէն, Ասորի միլլէթի Վեհ. Կաթո-ղիկոսու հազրէթլէրի, զիհատէսիյլէ մէմնուն վէ մէսուր օլմուշլար տըր։

Ներսէս սրբազան հազրէթլէրի Թարաֆընտան, միլլէթի մերգումէ-յի աթիգայի մէշհուրէ հագգընտա, էղհէր ճիհէթ վէ հէր վագըթ, հիւնի հիւրմէթ վէ մուավէնէթ հիմմէթ պույրուլմագտա օլտու-ղունտան, միլլէթի մերգումէ նա-մընա օլարագ, ալէնէն պիւեիւք թէշէ.քքիւրլեր թագտիմ գըլը-նմագըղ, վաճիպէյի զիմմէթտէն ատտա օլունմագտա տըր։

* * *

Նորայր էֆէնտինին, Վարդուկ-եան էֆէնտի մէթոտու իւզրէ վի-րեճէկի Ֆրանսըզճա տէրսէ, տիւն-քի կիւն պէտ իտիլէմէտիկինտէն, նոյեմբեր իպթիտասընտա պէտ օ-լունաճաղը, էմէլի էյլէպտէն պու-լունմագտա տըր. իմտի, արզուքէշ պուլունան զաթլար, կիտիպ իմլէ-քինի գայտա հիմմէթ իլէ, իշէ դօ-ալյըղ վիրմէլի տիրլեր։

* * *

Կէչէնտե տիպլօմասընը ալտըղը-նը իշար իթտիկիմիզ հէմշէհրիմիզ-տէն տօգթօր Կարապետ էֆէնտի Իսպէնճեան, պու տէֆա Դայսէրի-յէ-յէ եօլճու օլմագտա տըր։

ԻԼԱՆԱԹ

ՏՕԳԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Պէյօղլուտա, Մ. Օհան Ոսկեբերան քիլիսէսի գարշու սըրասընտա, 18 Նիւմէրօլու խանէսինտէ, հէր կիւն սապահտան սապթ 6ետ գատար պուլունաճաղը կիպի, սալը վէ ճիւ-մատ կիւնլէրի տախի սապթ 4տէն 6ետ գատար, մէճճանէն խասթալա-ը գապալ իտէճէք տիր. վէ Ի-թթանպօլտա, Նըշանճըտա, Մուսալա ճատտէսիտէ, 53 Նիւմէրօլու խանէյի թախտա իտէրէք, հէր կիւն սապթ 8տէն ագշամա գատար պուլունա-ճագ, վէ մահէլլի մէզքիւրտէ բէր-չէմպիհ վէ բաղար իրթէսի կիւնլէրի սապթ 8տէն 10ա գատար, մէճճա-նէն քէնտիսինէ կէլէնլէրի գապալ իտէճէք տիր։

Տօգթօր Զարդարեան էֆէնտի, քէնտույէ միւրաճաաթ իտէն քէյֆ-սիզլէրի հէր ճիհէթլէ մէմնուն իթ-մէքլիկէ չալըշճաղը միսիլու, Ի-թթանպօլտա թէրթիպ էյլէտիկի խա-նէտէ, քէյֆսիզլէրի ըահաթ իթ-թիրմէք վէ մէմնուն գըլմագ նիյէ-թիյէ, հէր նէվի ֆէտագքարլըղը իճրա էյլէմիշ տիր, վէ ումմըղքի, մէզքիւր սէմթ էհալիսի, զիհատէ-սիյլէ հօշնուտ վէ միւթէշէքքիր օ-լաճագ տըր։

Իսթանպօլ քէօբրիւ եանընտա, Վալիտէ խանը գարուսու իթթիսա-լինտէ և նիւմէրօլու քիթապխանէյի Օսմանիտէ, հէր նէվի թարիխ, Ռօման, թէաթրօ քիթապլարը, նիզամնա-մէլէր վէ սայիր հէր լիսանտան, հէր ճինս մէ.քթէպ քիթապլէրի ֆիրուխթ օլունմագտա օլտուղունտան, թէշ-րիֆ պույուրան զաթլարըն, հէր վէճհյէ մէմնուն գելընաճագլարը պէհան օլունուր։

Մահէլլի մէզպուրտա, պիզիմ Տիւսթուրլար վէ Թուճտան Գըղլար տախի սաթըլըր։

Իպսալէ հէվալիսինտէ թօփճուլար մէշրէխինտէ թօփճուլար գըզ-լաղը տօգան սէ.քիզ սէնէսի, բու-ղը խըզրինէ գատար աղնամ բէի օլունմագ. իւզրէ։ Երիկիրմի լիլա պէտէլ իլէ թալիպլի էօհտէսինտէ օլուպ, շէհր հալը բումինին երիկիր-մի սէ.քիզինճի կիւնիւ, գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն. զամմ իլէ իսթիճարէ թալիպ օլունլարընն եէվմը մէզպուրէ գատար խազինէի Խասսայի Շահանէյ կէլմէլէրի։

97 Թըշրինի էվվէլ 17

3—3

Իշպու Թըշրինի էվվէլին սէ.քիզին-ճի բաղար կիւնիւ, վէ Գուրպան պայրամը միւնասիպէթի իլէ բէնչ-շէնպիհ, վէ ճիւմատա, վէ սայիր հաֆթալարտա ճիւմուտա վէ ճիւմատա իրթէսի, վէ բաղար կիւնլէրի, Լան-կատա, միլլէթ ագալնօսուն, մէշհուր մուսիգի ճիվանընն, .էֆնտի Թիյլէ, հէր նէվի ֆէտագքարլըղը իճրա էյլէմիշ տիր, վէ ումմըղքի, մէզքիւր սէմթ էհալիսի, զիհատէ-սիյլէ հօշնուտ վէ միւթէշէքքիր օ-լաճագ տըր։

Իսթանպօլ քէօբրիւ եանընտա, Վալիտէ խանը գարուսու իթթիսա-լինտէ և նիւմէրօլու քիթապխանէյի Օսմանիտէ, հէր նէվի թարիխ, Ռօման, թէաթրօ քիթապլարը, նիզամնա-մէլէր վէ սայիր հէր լիսանտան, հէր ճինս մէ.քթէպ քիթապլէրի ֆիրուխթ օլունմագտա օլտուղունտան, թէշ-րիֆ պույուրան զաթլարըն, հէր վէճհյէ մէմնուն գելընաճագլարը պէհան օլունուր։

Մահէլլի մէզպուրտա, պիզիմ Տիւսթուրլար վէ Թուճտան Գըղլար տախի սաթըլըր։

Իպսալէ հէվալիսինտէ թօփճուլար մէշրէխինտէ թօփճուլար գըզ-լաղը տօգան սէ.քիզ սէնէսի, բու-ղը խըզրինէ գատար աղնամ բէի օլունմագ. իւզրէ։ Երիկիրմի լիլա պէտէլ իլէ թալիպլի էօհտէսինտէ օլուպ, շէհր հալը բումինին երիկիր-մի սէ.քիզինճի կիւնիւ, գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն. զամմ իլէ իսթիճարէ թալիպ օլունլարընն եէվմը մէզպուրէ գատար խազինէի Խասսայի Շահանէյ կէլմէլէրի։

97 Թըշրինի էվվէլ 17

3—3

Իշպու Թըշրինի էվվէլին սէ.քիզին-ճի բաղար կիւնիւ, վէ Գուրպան պայրամը միւնասիպէթի իլէ բէնչ-շէնպիհ, վէ ճիւմատա, վէ սայիր հաֆթալարտա ճիւմուտա վէ ճիւմատա իրթէսի, վէ բաղար կիւնլէրի, Լան-կատա, միլլէթ ագալնօսուն, մէշհուր մուսիգի ճիվանընն, .էֆնտի

Գայիշ-տաղը սուեու իտարէսի Թարա-ֆընտան, բայիթաթբուրղ ըրայէթլու է-հալիսինէ իսթար օլունուր քի, մէզքիւր սուտան ալմագլըղա իթթիզար իտէն զաթ-լարըն քէմալ մէրթէպէ մէմնունիյէթլէրի նիյէթիյլէ, հէր նէվի ֆէտագքարլըղ կէօ-զէ ալընարագ, տայիմա Թաղէ օլմասընա, վէ քէնտի Թապիի հալինտէ պուլունմա-սընա, տայ ու իգտամ օլունմագտա տըր։

Պէյօղլու, Գալաթա, Իսթանպօլ վէ սայիր սէմթլէր իչէն, պիչիւք պիր, վէ եախատ քիչիւք իքի ֆընը սու իչէն, քէնտի խանէլէրինէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, պիր չէյրէք մէհիտ թալեպ օլուն-մագտա էսէ տէ, կիւնտէ պէշ ֆընչտան զիհատէ ալան զաթլար իլէ, այրըճա բա-զարլըղ տախի օլունապիլէճէք տիր։

Բիայէթլու էհալիյէ պիր գօլայլըղ օլ-մագ իչէն, արզու իտէն զաթլարա, պի-լէթ տէֆթէրլէրի տախի իթա օլունա-ճագ տըր։

Մէզքիւր սուեուն եէրինէ, պայգա սու վիրիլմէքլիք հիյէսինտէն արի օլմագ ի-չէն, բիայէթլու միւշթէրիլէրտէն, ֆընը-լարըն իւզէրինտէ պուլունան ֆընը վէ կէ-մի տէմիրի բէսիմի եաֆթայար պուլուն-մասընա, տիգգաթը քէամլէ պուլեուր-մալարը բէճա օլունուր։

Բիայէթլու միւշթէրիլէր, չիմտիքի հալ-տէ, քէնտի էմլէրինի վիրմէք իչէն, Ի-թթանպօլտա Սիրքէճի իսկէլէսինտէ, վագը 31 Նիւմէրօլու մաղազաա, վէ Ֆընտըգ-լըտա, սահիլտէ Քէրէսթէճի սօգաղընտա քիչէյին 11 Նիւմէրօլու տէքօնա, վէ Պէյ-օղլուտա տախի, Թագսիմտէ, միլլէթի Բուսիլեանընն Այ Թրիաթա քիլիսէսի հավ-լուսունտա վագը տէքօնա Թէչրիֆ իլէ-մէլէրի իսթար օլունուր։

FERNET—BRANCA

ՖԷՐՆԷ—ՊԸՐԱՆԳԱ

ՄԻԼԱՆԸՆ ՊԸՐԱՆԳԱ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻ, ԻԹԱԼԵԱ ԳԸՐԱԼԸ ՍԷՐԱԵԸՆԱ ԻԳԹԻԶԱ ԻՏԷՆԼԷՐԻ ԻԹԱ ԻԹՄԷԳՏԷ ՏԻՐԼԷՐ

Երկիրմի սէնէ իթալեատա չէօհքէթ պուլտուգտան մատտա, Ամերիգատա, Հի-տսթանտա, Շարգտա, վէ Մըսըրտա տախի իթիպար գազանմըշլար տըր, պուն-տանտա մատտա, 1878 տէ Բարիզ, Ֆիլատէլֆիէա վէ Վիէննա օէրկիլէրինտէ տախի միտալ ախզ իյլէմիշլէր տիր։

ՖԷՐՆԱ ՊԸՐԱՆԳԱ սըհհէթ հագգընտա բէք միւթէպէր Քուքուլմուշ տուր, պաթագլըղ պուլունան մէմլէքէթլէրտէ, նէօպէթ իլէ կէլէն սըթմալարը, վէ պուլաղ-հաթալըգլարը, վէ պա խուսուս քօլէրաճը տէֆ իթմէք իչէն, հէքիմլէր Թարա-ֆընտան գապալ օլունմուշ տուր։

ՖԷՐՆԱ ՊԸՐԱՆԳԱ, Թաամը հազմ իթտիրիր, հարարէթի Թէսկին իտէր, իշթա-հը աչար, պաշ աղրըսընը տէֆ իտէր, վէ սինիրլէրէ գուվվէթ վիրիր։

Պու սու, հէր պիր մէսքիւրաթա միւրաճաահ տըր։ Հէր կիւն եէմէքտէն էվվէլ-լընը։ Եէմէքտէն սօնրա տախի, հազմը Թաամ իչին էյի տիր։ Մէզքիւր սու, եու վէրմուէթ իլէ, Շարապ իլէ, Աէլ սուեու իլէ վէ Դահվէ իլէ գարըշտըրըպ իմ-մէլի։

Կէրէք պու Ֆէրնէ Պըրանգա, վէ կէրէք մէզքիւր ֆապրիգասընտա Քէրթիպ իսթանպօլտա էն սիրթէպէր գահվէճի, չէքէրճի, միւսքիւրաթ վէ պահարաթ սա-թանլարտա պուլունուր։

Թագլիտինտէն իճթինապ լազըմ տըր։

Թօքտան ալմագ իսթէեէնլէրին ԳԱԼԱԹԱՏԱ, ԳԱՐԱՌԷՕՑՏԷ եալընըղ Միւսիւ ENEA A. LEVI յէ միւրաճաաթ իտիպ, վէ Թաշրալարտա տախի, ահէնթօլարընն միւրաճաաթ իթմէլի տիրլեր։

Եիւզէ կիւզէլլիք վիրմէք իչին, իլմի սըհհէթէ մուվաֆֆըղ սուրէթտէ պիր ին-գու Քէրթիպ բատան չօգ գելիք վէ

ՔՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԷ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

ՔՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԷ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

ՔՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԷ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

ՔՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԷ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

ՔՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԷ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

ՔՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԷ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

Վիրմէքտէ տիր։

Թօալէթէ տայիր օլան պու կիւզէլ Քէրթիպ իլէ, պիչիւք զաթլարըն իչթիհազը չէ-տիա իլէ պէք-լէմէքտէ ալ-տուգլարը լէ-թաֆէթ, կէ-րէք լէհհէճէ վէ կէրէք ումուզլարա, գօլլա-րա վէ էլլէրէ, բէք ալէա վիրիլէպիլիր։

Եալընըղ Գրէ-թուարթ վէ գում ֆապրիգասընտա Քէրթիպ օլունուպ, վէ Թիւրքիատա տէ-բոզիթօսու իսէ, եալընըղ միւսիւ Զէր-վաթի վէ Ֆապէանընն Գալաթատա Ատա խանընտա վագը մաղազասը տըր։

ԳՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԷ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

ԳՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԷ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

BRUXELLES 1880

BRUXELLES 1880

ԵԱՆԴԷՆ ԴԱՐԾԷ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITICH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY ՆՕՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻԾ ԷՆԴ ՄԷՐԹԷՆԹԱՑԼ Նոր Լոնդրա վէ Էդինբուրկ եանընտա ոչկոսրէնա քոմբանիասը		Ինկ. Լր.
Ասըլ սերմաեէ		2,000,000
Էօտէնմիշ սերմաեէ	450,000	
Յանդրն շիւպէսին-տէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթագէսի	1,156,690	1,660,690
1878 սէնէսին-տէ քեարը սաֆի		970,119

NORTHERN ASSURANCE COMPANY ՆՕՐԹՀԷՐՆ Նոր Լոնդրա եանընտա վէ Էդինբուրկ եանընտա ոչկոսրէնա քոմբանիասը		Ինկ. Լր.
Ասըլ սերմաեէ		5,000,000
Էօտէնմիշ սերմաեէ	150,000	
Եանդրն վէ էօմիւր շիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթ ագէսի	525,000	75,0
1878 տէ սաֆի, քեար		4050

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէատէքի իքի սիկուրթա գումբանեալարընն ՊԻՐԼԷՇՄԻՇ աէնթօսու նասպ օլունմուշ օլուպ, եանկըն վէ էօմիւր սիկուրթասը իչին չօգ գօլայլըգլար վիրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինէ, վէ Ի.թթանպօլուն բաղպէթլու էհալիսինէ իլան իտէր։

Մէզքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ սիկուրթաեա Թուքտուգլարը էպնիեէլէրի, պէյնէրինտէ Թագսիմ իտէէքքէր տիր։ Եանդրն սիկուրթասը իչին վիրտիքլէրի գօլայլըգլար իւէպիր չօգ իշ եաբ-մաեա միւգթէտիր տիրլեր։

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Ի.թթանպօ վէ էիվար շէհիր վէ քէօյլերտէ էպնիեէ սիկուրթաեա Թուքտաճագ տըր։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալումաթ ալմագ ի.թթէեէնլէրին, Գալաթատա Դօմիսիօն խանը քէօշէպաշընտա տէմիր քէօբրիւեէ նազըր օլան օտաեա միւրա-ճաաթ իլէմէլէրի։

Մէզքիւր Դումբանեալարընն աէնթօսու
ՀՕՀՆ ԲԱՌՈՒ.
վէ ումուր ու մէսալիհինէ մէմուրու
ԴԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈՐԵԱՆ

AGENCE DE BANQUE ET DE CHANGE

Հ Ի Ջ ՊԻՐ ՇԵՏ Ղ.ԱՑՊ ԻԹՄԷՄԷՔ ՄԱԳՕԼԷՏԻՑԼԷ ԲԻԱՆԳՕԵԱ ՀԻՍՍԷՄԷՆՏ ՕԼՄԱ

Բաղպէթլու միւշթէրիլէրիմի մէմնուն իթմէք իւզրէ, թահքը թէէմինէ ալընմը օլարագ, 300 միլիոն ֆրանգ սէրմաեէսի օլան Ասիրանս Ֆինանսիէր նամ շիրքէթ իլէ միւնասէպաթա կիրիշտիմ։ Մէզքիւր շիրքէթ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրալար վաս-ըթասըյլա, հիշ տէմիլ իսէ, հէր պիլէթին ֆիեաթը օլան 100 ֆրանգըն թէէտի-եէսինի թէէմին իտէր, վէ օ հալտէ, հէր հանկը ճինս պիլէթ օլուր իսէ օլսուն, հիշ պիր ադէ զայպ իթմէզ։ Մէզքիւր բիանգօ պիլէթլէրինտէն վէ եախօտ բրօ-մէսլէրինտէն սաթըն ալմագ իսթէեէնլէրէ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրալար վասըթա-սըյլա, պէհէրինէ տէրհալ 100էր ֆրանգ թէէտիեէ օլունմագ իւզրէ, Բարիսին Ասիս-բանս Ֆինանսիէր շիրքէթի պօնօլարընտան պիր վէ եախօտ տահա զիհատ իթա-սընա հազըրմ։

Պու պօնօլար տա, պիր մըգտար Ֆրանսըզ էսհամը ումումիեէսինին պիր մա-հէլէ էմանէթէն գօնուլմուշ օլմասըյլա, թէէմին իտիմիշլէր տիր։ Պինաէն ալէյհ մէզքիւր բիանգօ պիլէթ վէ բրօմէսլէրինտէն վագը օլաճագ ադէնճ քեաֆֆէյի զա-բար վէ զիհանը թէէմին իտէրիմ։ Հէր քես, հիշ պիր չէյ զայպ իթմէեէրէք, պէ-նիմ բիանգօ պիլէթլէրիմ վէ բրօմէսլէրիմին իւզէրինտէ թաալիին տէնէեէպիլիր։

Սինէմա տէօրդ տէֆա էոսրասը վէ էլէկտրիք օլան Մաճաքլիան էրմէնիէրին 1878 սինէմա էոսրասը.

ՊԻԻՑԻԻՔ ԻՔՐԱՄԻԵԷԼԷՐ · — 200,000 ֆիորին, 50,000 ֆիորին, 12,000 ֆիորին
Սինէմա էուլդէֆ էոսրասը վէ էլէկտրիք օլան Պար Կրան դասէլլըը էոսրասը.

ՊԻԻՑԻԻՔ ԻՔՐԱՄԻՑԷԼԷՐ · — 150,000 ֆիորին, 15,000 ֆիորին.
Սինէմա տէօրդ տէֆա էոսրասը տեչէմբէ օլան Ավենիւ էոհամը.

ՊԻԻՑԻԻՔ ԻՔՐԱՄԻԵԷԼԷՐ · — 40,000 ֆիորին, 20,000 ֆիորին.

Գալաթա, քէօբրիւ եաքընընտա, Հալաճեան խանընտա Ն. 5

Ա. ԱՏԼԷՐ

ՄԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիս, 31 հոկտ.

Ֆրանսըզ ֆօնտսու 3%	84-75
» » 5%	117-5
Էհամը Ումումիէ այլըլար	14-37½
» » գարանտը	14-92½
1865 Իսթիդրաղը	-
1869 »	83-
1873 »	79-
Ռումէլի չըմէնտը. Քահվիլա.	48-
Օսմանը Պանգասը	722-50
Գրէտի Լիոնէ	560-
Ռուս ֆօնտսու 5% (1877	82-⅝
Ռուսիանը Շարք իսթիդրաղը	61-⅝
Իթալիա ֆօնտսու	89-30
Մըսըր իսթիդ. պիրլէշմիշ	376-25
Իսբանեա խարիճի իսթիդրաղը	26-½
Դամպիս Լօնտրա իւզէրինէ	25-21

Բարիս, (Պուլվար) 31 հոկտ.

Ֆրանսըզ ֆօնտսու 5%	117-12½
Էհամը Ումումիէ	15- 5

Լօնտրա 31 հոկտ.

Ինկիլիզ ֆօնտսիտի	99-9/16
Էհամը Ումումիէ այլըլար	14-11/16
» » գարանտը	14-¾
1865 Իսթիդրաղը	18-
1869 »	16-½
1871 »	72-⅝
1872 (Պօնտու Թրէզօր)	28-
1873 »	15-¾
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 իսթիդ-ղաղը	86-½
Օսմանը Պանգասը	18-7/8
Ռուսիա իսթիդրաղը 1873	90-⅝
Մըսըր իսթիդրաղը պիրլէշմիշ	75-
» իմթիեազը (չըմէնտը.)	94-¾
Տարբա սանիեէ	71-½
Մըսըրըն Բօյիլ իսթիդրաղը	94-¾
1877 Մաճարիսթան էհամը	102-⅝
Դամպիս Բարիզ	-

Վիէննա, 31 հոկտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիա	118-60
Ռումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը	23-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լոհ. Ուսմ.	հոկտ. 20 ագշմ. դը	15-27
» »	հոկտ. 21 սպհ. ալ.	15-27
» »	Լն եիւքէք	15-35
» »	Լն աշաղը	15-27
» »	Սաաթ 5 տէ	15-35
1863	Իսթիդ. (Մուքօն) 6% ֆ.	86-
1865	» » 6% ֆ.	84-
1869	» (Ինար) 6% ֆ.	79-
1872	» (Պօնտու Թրէզօր	27-
1873	» (Ինար) 6% ֆ.	77-
Ռումէլի չըմէնտրֆէր		46-½
Բաքար	ղուրուշ	-
Հէվալէսիզ	»	10-
Ամգչէ ֆայիդի	»	8-

ԱԳՏԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	6-35
Սօսիէթէ ժէն 6%	5- 8
Իսթանպոլ Պանգասը	11-50
Սօսիէթէ Օթօման	4- 5
Թրամվայ 5%	3-90
Լավրիօմ (մատէն)	155-

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանը ուրասը 100 ղրշառն	Ղ.Ք. փ.
Ինկիլիզ ուրասը	109-15
Ֆրանսըզ ալթունու	87- 8
Բել	89-22
Գրիմից ալթունու	51- 5
Պէեազ մէճիտիյէ	107-17
Մէքսիքէ	203-¼
Պէշլիք	207-¼
Ամքըրդ	124-¾
Պագըր	950-
Գարպոն գայիմէսի գարիք	860-

ԱԳՑԻԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	935-
Էն աշաղը	935-
Սաաթ 5 տէ	935-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԼԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ